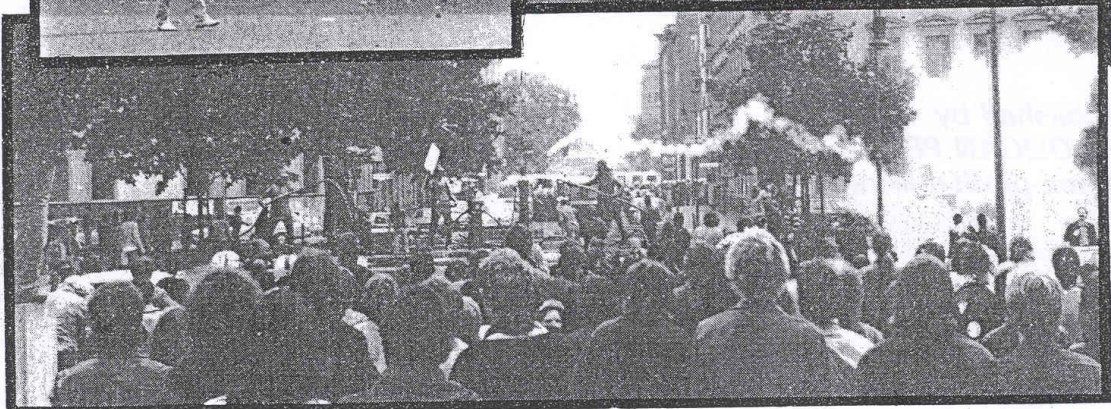
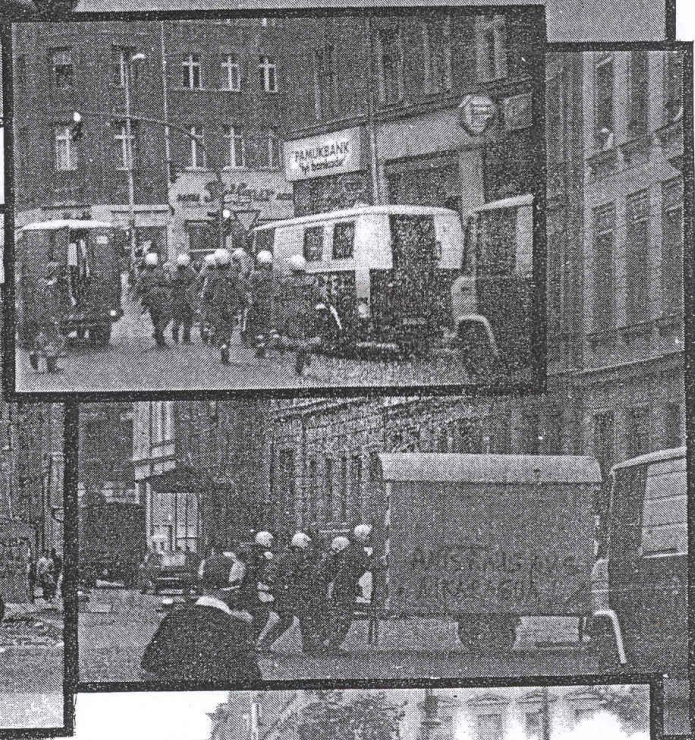

SQUATTING V ZÁPADNOM BERLÍNE

Published by
HOOLIGAN PRESS
a non-profit making enterprise

Copyright 1987. Hooligan Press, BM Box Hurricane, London WC1

Sobotňajšie popoludnie v uliciach Kreuzbergu, 18 Júna 1963.

Ahoj! Na tomto mieste by sme vám chceli napísať niečo o tomto "našom" produkte. Je to prvý náš počin takéhoto druhu a preto dúfame, že s ním budete spokojní. Nápad urobiť túto brožúru vznikol vlastne náhodou a to tak, že sa nám dostala do rúk originálna anglická verzia od Hooligan Press. Táto nás zaujala natoľko, že sme sa rozhodli ju rozšíriť i medzi ľuďmi v Čechách a na Slovensku. Myslíme si že to stojí za to. Dúfame, že vám táto brožúra pomôže lepšie spoznať každodenný život v berlínskych squatoch. Týmto by sme chceli VEĽMI poďakovať ľuďom, bez ktorých by to asi nebolo možné. Na tomto mieste ich z celého srdca zdravíme.

Sú to: Daniela, Marián, Marcel, Denisa, Martina, Mirec, Vlado, Mišela, Peťo, Alena, Richard a jeho kamarát.

Ako sami vidíte podieľalo sa na tomto viac ľudí, preto aj forma spracovania jednotlivých článkov je rozdielna, dúfame ale že to nebude problém. Tým z vás, ktorých to inšpiruje k činom prajeme veľa šťastia.

OBSAH

Úvod.....	4
Stručná História Berlínskeho Squatterského Hnutia- Časť I.....	6
Rozhovor So Squatterom.....	7
A Jeden Bez Odpovede.....	9
Päť Domov.....	10
Jeden Deň Života.....	14
Smrť Na Potsdamerstrasse.....	15
Nový Šovinizmus ?.....	17
Stručná História Berlínskeho Squatterského Hnutia- Časť II.....	22
Nový Život V Starej Fabrike.....	22
Ženská Kaviareň.....	25
Čarovný Ostrov.....	26
Pomsta Štátu.....	29

ÚVOD

SQUATTERSKÉ HNUTIE V NEMECKU je zatlačené mimo zákona ak sa ako hnutie prejaví je zväčša považované za priamy útok na štátne inštitúcie (napriek tomu v Anglicku je to len malichernosť, ktorá sa dá pomocou občianskeho práva primeraným spôsobom odstrániť). Toto platilo obzvlášť pre väčšinu hnutia v Berlíne v rokoch 1980-1984.

Z toho dôvodu si myslím, že to bol iný "spôsob" squattingu, ako sme naňho zvyknutí dnes. Bolo to skôr politický orientované hnutie, ktoré si toho bolo aj vedomé. Okrem toho tu existovala skupina ľudí, pre ktorých obsadenie opustených domov znamenalo možnosť bývania a zlepšenia sociálnych podmienok. Obsadenie a sprístupnenie domu bolo však už politickým krokom (ak to bolo políciou aj tak označené, mohli vás teoreticky kedykoľvek vystahovať a prakticky to aj robili), preto ste museli byť veľmi dobre organizovaní, aby ste tomu zabránili, čo však samozrejme znamenalo byť politicky ohrození. V tom prípade to znamenalo otvorenú výzvu voči "systému". Všetci, ktorí boli vystahovaní z obsadeného domu, za výdatnej podpory ostatných squattov, masových demonštrácií a militantných akcií, sa však stali podstatou celého hnutia.

Ďalším faktorom, ktorým sa squatting v Nemecku odlišuje od squattingu v Anglicku je skutočná veľkosť obsadených domov. Väčšina z nich boli štvorpodlažné obytné domy postavené v minulom storočí a niektoré z nich mali popri hlavnej budove ďalšie domy ako prístavbu v zadnej časti domu. Nebolo prekvapením obsadenie jedného alebo dvoch susedných, pričom život plynul nerušene (až pokiaľ sa v schránke neobjavilo súdne vyhlásenie) viac menej nepozorovane s obzvlášť pevným vedomím politických dôsledkov každej akcie. V týchto veľkých domoch musel nutne bývať veľký počet

ľudí, ktorých život bol zvyčajne naplnený množstvom stretnutí, kde sa zvažovalo to i ono, alebo ako zareagovať na poslednú policajnú akciu. Všetko okolo squattingu malo nepochybne politický charakter a ak sa niekto pripojil bez toho, že si bol vedomý tohoto základného faktu, jeho ilúzie sa veľmi rýchlo rozplynuli vďaka novinám a počúvaniu rádia (v domoch však bolo veľa Tv prijímačov), alebo skorým ranným brutálnym prepadom polície, ktorý ak nikoho neuväznili, nezničili miesto prepadu, tak aspoň vzali meno a momentku do kartotéky.

Táto kniha je pokusom zdokumentovať hnutie a život v domoch z pohľadu ľudí, ktorí sa toho zúčastnili. Mnohé z udalostí v tejto knihe boli opísané v čase, v ktorom sa udiali, alebo krátko potom. Takmer každý text bol už publikovaný v rovnakej, alebo inej forme.

Použité materiály pochádzajú od *Bär Fax* (anglicky písaný časopis, ktorý sa objavil v Berlíne v 1981/2), *Courage* (nemecký feministický časopis), *Die Tageszeitung* (ľavicový/ alternatívny/ zelený denník, s veľmi širokým záberom, aký v Anglicku neexistuje), *Frauenbewegung und Häuserkampf - unversöhnlich?* (*Ženský boj a squattovanie - nezmieriteľné?*) brožúrka žien, ktorá sa objavila v ženskej kaviarni na Jagowstrasse). Uverejnené fotky som sám urobil okolo roku 1983.

Táto kniha by nikdy nevyšla bez pomoci mnohých ľudí. Všetkým by som sa rád poďakoval. Hlavne prispievateľom; a Jo Brownovi bez ktorého pomoci by som nemohol uverejniť tieto fotky; Martinovi, Sarah, Kayovi a Papier Tiger z Berlína, ktorí mi poslali základný materiál; Mikeovi a Richardovi z Leveller Graphics, ktorí mi dovolili použiť ich výborný lýtotyp a grafické nadanie a dali neoceniteľné rady; Jo Brewovi za korekcie a naposledy, ale o nič menej ďakujem Hooligan Press za publikovanie.

Rád by som venoval túto knihu Claus Jürgen Rattayovi, ktorý zomrel následkom arogancie a zneužívania moci senátora západného Berlína Henricha Lummera a brutality západoberlínskej polície. Claus zomrel v septembri 1981 následkom policajných represii, ktoré západoberlínsky súd neskôr vyhlásil za nepotrebné a nelegálne.

Frank Jackson
Brixton, Marec 1987

Squatter demo, jar 1983

STRUČNÁ HISTÓRIA BERLÍNSKEHO SQUATTERSKÉHO HNUTIA

DECEMBER 1980 - JÚL 1982

DEJINY BERLÍNU charakterizujú radikálny protest. Squatterské hnutie je jeho posledným prejavom. Sú to dejiny, ktoré sa v povojnovom období vracajú ku APO (zvláštna parlamentná opozícia) v neskorých šesťdesiatych rokoch a ku 'Dlhým Pochodom' (demonštráciám) cez všetky inštitúcie. APO bolo hlavne študentským hnutím, intelektuálnym, marxistickým a ideologickým, práve tak schopným a bojovným na barikádach ako dnešní squatter i ich podporovatelia. Potom ako boli vytačení z ulíc, sa protest stal teroristickým - Hnutie 2. Júla a RAF, ktoré zanikli, keď Andreas Baader a Ulrike Meinhof "spáchali samovraždu" v prísne stráženom väzení v Stammheime. Antinukleárne hnutie z nedávnych rokov je takticky silne spojené so Západným Berlínom. Západný Berlín je z tohto pohľadu,

ako aj z mnohých ďalších, veľmi netypické západné nemecké mesto. Jeho zemepisná poloha ho robí krajne politicky citlivým. Propagandistická vojna medzi Východom a Západom je tu najintenzívnejšia. Zapnúť televíziu v priebehu minúty zistíte, na koho strane ste naladení. Politika, nie počasie, je najbežnejším predmetom rozhovoru. Ironiou ale je, že dôvod prečo sa mesto stalo známe ako mesto protestu, viac ako mesto umierneného anti-komunizmu je pravdepodobne v jeho štvormocenskej prestíži. Žiadna nemecká armáda tu nie je povolená a tak tam neexistuje povinná vojenská služba. Tento zákon platí aj pre západných Nemcov, ktorí sem prichádzajú a žijú tu-a prichádzajú v tisícoch. Sú tu tiež dve veľké univerzity a Berlín je stále kultúrnym centrom Nemecka.

SQUATTING - DENNÝ DOM

Bytový problém v meste vrel rokmi, ale koncom 80-tych rokov sa stal verejným. Realitný agent získal podvodom 120 miliónov mariek z národných fondov, niečo z toho investoval do stavebného projektu v Saudskej Arábii a zabral sídlo na Bahamách. Vládnuci starosta bol prinútený odstúpiť, čiastočne kvôli pozornosti, ktorú hlavný denník *Die Berliner Zeitung (BZ)*, venoval škandálu. Tieto noviny, ktorých vlastníkom je Springer Concern, ktorý kontroluje 50% všetkých novín, vychádzajúcich v Západnom Nemecku a 80% tých, ktoré vychádzajú v Západnom Berlíne, nárúžlivo chceli skončiť so Sociálno-Demokraticko-Liberálnou alianciou, ktorá kontrovala mestskú vládu od vojny. Dočasný

starosta Vogel, tiež sociálny demokrat, bol menovaný viesť správu mesta do nových volieb. Využívajú tieto zmeny, rôzne skupiny a organizácie, ktoré boli zapletené do bytového problému rokmi, začali obsadzovať prázdne domy, ako pokus zverejniť bytový škandál-600 prázdnych domov (10 000 apartmánov) a veľký stupeň špekulácií. Ale skôr ako hocikto zistí, čo sa stalo, squatting získal svoju vlastnú hybnú silu, iné skupiny hľadajúce voľný priestor na bývanie, ktorý by sami spravovali, sa spojili. Cez noc boli prázdne domy zasquattované tempom jeden denne.

Väčšina domov bola v Kreuzbergu, v americkom sektore. Je to najchudobnejšia časť mesta a žijú tam prevažne turecké prisťahovalecké robotnícke rodiny.

Úrady boli prekvapené. Polícia

ROZHOVOR SO SQUATTEROM

AKO DLHO SI zapojený v squatterskej scéne a ako si sa k tomu dostal?

Zapojil som sa niekedy v novembri minulého roku a v dome som od konca januára. Keď som sa v októbri presťahoval späť tu do Kreuzbergu, začal som pracovať v *Mieterlanden* (poradenské centrum pre nájomníkov) na Chamissoplatz. V tomto čase sa v tejto oblasti dialo mnoho vecí a čím viac sa človek do toho zapájal, tým viac sa zapájal do squattingu.

Mieterlanden - mohol by si povedať o tom čo tam robíte?

Zapojil som sa do rôznych projektov a aktivít, ktoré sa začali v *Mieterlanden*. Napríklad sme v okolí zaznamenávali počty prázdnych bytov. Toto nebolo nikdy predtým urobené. A toto vyústilo do inej akcie, ktorú organizovala *Berliner Mieter Verein* (berlínska únia nájomníkov). Myšlienkou bolo, začať tu niečo pre nerovnoprávne skupiny, cudzincov, slobodné ženy s deťmi a ďalších ľudí, ktorí boli rôznymi spôsobmi znevýhodnení.

Cudzinci boli v situácii, v ktorej mohli urobiť pre seba veľmi málo kvôli *Ausländergesetz* (zákonu pre cudzincov). Mnohí z nich žili v biednych a hroznych podmienkach. V tom čase sme si mysleli, že je možné, aby sa pre tých ľudí niečo urobilo. Zozbierali sme množstvo dát a informácií, mali sme diskusie so senátom, ale napriek množstvu ťažkej práce, ktorú sme na to vynaložili a pôsobenia nátlaku to úplne zlyhalo. Mali sme dokopy asi 10 000 prázdnych bytov v meste a pokúšali sme sa o legálny nátlak na senát, aby tieto byty dal do prenájmu. Zo začiatku sme mali mnoho ústnych koncesíí a mysleli sme si, že sme niečo dosiahli, ale nič pozitívne sa tým nedocielilo.

Môžeš mi povedať niečo o histórii squattingu v Berlíne?

Hnutie má korene v študentských revolúciách v '68, pokračuje cez *Blues* a *Deutschen Herbst* v '78. To bola časť ľavicovej scény v meste. Miesta boli squattované aspoň 5 rokov. V '79 sa veci naozaj začali v najhorších oblastiach chudobných štvrtí východnej časti Kreuzbergu - v SO36. Začalo sa obsadzovať viac a viac domov a tesne pred vianocami 1980 polícia vyčistila pár domov. Vzápätí nasledovala proti tomuto reakcia - takzvane nenásilne.

O bytovom probléme sa na verejnosti diskutovalo až po tom, ako sa hédzali prvé kamene. Prečo?

Ano, verejnosť prišla s prvými výtržnosťami. Viem, že ľudia v *Mieterlanden* riešili problém skoro 5 rokov a výsledky boli prakticky zanedbateľné. Nedosiahli veľmi veľa a vynaložili na to množstvo ťažkej práce, aby sa pokúsili dostať problém do vlastných rúk. To sa stupňovalo s pôsobením nátlaku a pretože potencionálne hnutie sa netýkalo iba bytového problému, ale aj *Lebensformen* (iných spôsobov

života). Ľudia nielen squattovali v domoch, ale aj s nimi niečo robili.

Mohol by si opísať niektoré typy ľudí, ktorí sa zapájali do hnutia?

Môžem ti povedať o ľuďoch na Chamissoplatz. Je tu osquattovaných okolo 19 domov. Mnohí sú študenti a sú tu dosť roztrúsení nezamestnaní a mladší ľudia. Je tu aj pár starších ľudí, ktorí sú politicky aktívny už dlhší čas. Je tu tiež takzvaná militantná frakcia alebo *Front Kids*, ktorí sú do určitej miery trochu dezorientovaní. Moja skusenosť s pankáčmi napríklad: v určitých spôsoboch sú veľmi naivní čo je vyvádzajúce z konceptu, ale z rečí som zistil, že sú tu naozaj milí ľudia. Ak to teda zhrniem, mohol by som povedať, že väčšina z nich je mladá, intelektuálne a politicky obozretná.

Žiješ v dome, ktorý je čiastočne squattovaný. Mohol by si mi o tom porozprávať?

Osquattovali sme 3 prázdne byty v prednej časti domu. Neskôr sme otvorili prázdne byty vzadu. V dome stále žijú nájomníci a pre nás to môže byť výhoda a nevýhoda. Nájomníci majú rozdielne stanovisko k squattingu, majetku a nájomnému a možno toto drží naše chodidlá na zemi v určitom ohľade. Nevýhodou je, že je obtiažne robiť veci v tomto dome. V domoch, ktoré sú kompletne osquattované majú ľudia sklon dívať sa na dom ako na ich vlastný a musia urobiť veľa práce aby zmenili interiéry a obnovili ich. Môžu mať veľa ako komunálnu dielňu. Ale my sme v tomto dome dosť obmedzovaní.

Ako reagovali nájomníci zo susedstva na vaše prisťahovanie?

Reakcia bola dosť zmiešaná. Predišť ich podozrenia sa nám zdalo obtiažne. Avšak po prvých pár týždňov prichádzali nájomníci so starými kobercami a nábytkom. Organizovali sme diskusie, ale zo začiatku sme nemali veľa odozvy. Snažili sme sa vysvetliť modernizačný plán a akoby oni sami boli týmto postihnutí.

Vonku v bezprostrednom susedstve bola reakcia dosť opatrná. Položili sme stoly na chodník a pozvali ľudí na čaj, kávu a koláče a pokúšali sme sa vysvetliť prečo squattujeme. Niekedy to bolo naozaj dobré a my sme s nimi skutočne mohli hovoriť, ale oni stále zostávali opatrní, obzvlášť kvôli asociácii robenej medzi squattingom a násilím.

...ale mnoho násilija pochádza zo spôsobu akým niektorí ľudia tu naokolo žijú. Ako príklad: jednu noc "sused" z druhej strany cesty rozstrieľal celú prednú časť domu z jeho vzduchovkou a rozbil všetky okná.

zareagovala na úsvite prehadzovaním domov, počas ktorých boji niektoré domy ničené. Odmietajúť dať sa týmto zastrážiť, squatter a ich podporovatelia reagovali vyjdením do ulíc po každej prehliadke a rozbíjaním okien bánk, poisťovacích spoločností a supermarketov. Polícia, vtedy ešte bez skúsenosti s pouličnými bojmi, nebola schopná ich zastaviť. Napriek tomu napadli obuškami veľkú demonštráciu v *Kürturstendamme*, hlavnej ulici mesta. Účelom ukázkou takejto brutality policie bolo obrátiť mnohých pokojných demonštrantov na možných buričov.

Načas sa prehliadky konali denne, v noci sprevádzané "protinásilím" squatterov. Sociálny demokrati chceli mať pred voľbami pokojné mesto, takže nakoniec boli prehliadky viac či menej zastavené.

Ďalší faktor boji taktiež v práci. Nová politická strana *Alternative Liste*, široká koalícia ekologov, feministiek, socialistov, občianskych skupín, anarchistov, radikálov, homosexuálov, tureckých skupín atď bojovala proti voľbám. Medzi ich požiadavkami bolo aj neutrálne Nemecko, zbavené jadrových zbraní a jadrovej energie (Východ a Západ), 30 hodinový pracovný týždeň, bezplatná verejná doprava, volebné právo pre prisťahovalecké pracovné komunity a amnestia pre demonštrantov, ktorí boli zatknutí. A taktiež tvrdili, že budú tak aktívni na uliciach ako v senáte.

Všetky tri strany establishmentu sa spojili v opozícii proti tejto novej "nedemokratickej" strane. Ale napriec mali stratiť soc.-demokrati. Bola tu veľmi reálna možnosť, že strata mnoho ľavicových voličov. Reagovali na to tým, že sľúbili reformu ich bytovej politiky a hovorila, že sú pripravení vyjednávať so squattermi.

Squatter, ktorí odmietli jednáť, kým sú niektorí z ich ľudí stále vo väzení, tvrdili, že je to lacný volebný trik. V tom čase mali ešte stále značnú podporu verejnosti, napriek tomu, že ich *The Springer Press* označil za chaotov a radikálov.

Reagujúc na túto kampanь tlaču, pokúsili sa soc.-demokrati vyzdvihnúť svoj imidž strany, pridriavajúcej sa "zákonu a poriadku" a tak koncom marca bez upozornenia nariadili vysťahovanie troch domov. Demonštrácia, ktorá sa tohto večera, sa skončila zásahom policie obuškami a počas provokácií, ktoré boli do skorých hodín nasledujúceho rána, bolo viac ako sto ľudí zranených. O dva týždne neskôr bola celá *Besetzerrat* (squatterská rada), stretávajúca sa v dome v Kreuzbergu, obvinená zo spiknutia a zatknutá za pomoci "protiteroristických zákonov".

Preds, napriek všetkému zostal squatting pre väčšinu západoberlíňanov mediouvo závislosťou. 12. apríla, ale zomrel v západoberlíňskom väzení počas hladovky bývalý člen RAF Sigmund Depus. V Kreuzbergu obchádzalo ulice vozidlo s rozhlasom a oznamovalo správy. Reakcia bola rýchla a znova prekvapila políciu. Tisíc ľudí sa ihneď vydalo do *Kürturstendammu* a rúbac sa davmi východných turistov, rozbili 80% okien na dva míle dlhým pomníku konzumerizmu a povojnového obnovenia mesta. Keď po pol hodine dorazila polícia v presile, väčšina škôd bola urobená a naokolo nebolo koho zatknúť. Od vtedy sa transportéri a paravojenské uniformy zásahových jednotiek stali súčasťou pamiatok centra mesta. Bolo nadovšetko jasné, že značná a militantná menšina odmietla Západoberlíňsky štát a konzumnú spoločnosť.

V máji sa to potvrdilo sčítaním hlasov vo voľbách. *The Alternative Liste* dostali 9% hlasov, získajúc tak 13

miest v senáte. Novou vládou sa stali Kresťanskí demokrati, napriek tomu, že nezískali celkovú väčšinu. Eufória z úspechu The Alternative Liste vtedy zaslepila mnoho ľudí, z pomyslenia, čo nakoniec môže znamenať pre budúcnosť ich výhra.

LETO 1981

Do júna bolo zasquattovaných 160 domov. *Alternative Liste* organizovali demonštrácie vyzývajúce k ukončeniu vysťahovaní a prehliadok a žiadali amnestiu pre všetkých tých, ktorí boli zatknutí v pouličných bojoch. Demonštrácia bola načasovaná tak, aby prebiehala súčasne s diskusiou o tejto otázke v senáte. Zúčastnilo sa jej 50 000 ľudí. O tridsať hodiny neskôr, keď sa demonštrácia priblížila ku radnici Schöneberg, kde sa konala diskusia, prvá dávka slzného plynu bola nypálená do dnu a začali lietať prvé kamene. Okolo tisíc demonštrantov prerazilo policajné barikády a vypukla niekoľkohodinová rozhodujúca bitka priamo pred radnicou. Milióny západoberlínskych

Squat na Willibaldalexis Strasse

televíznych divákov mali možnosť sledovať predstavenie tejto noci. Boj sa rozšíril do iných častí mesta, hlavne do Kreuzbergu, squatterskej pevnosti.

Až nasledujúce ráno sa oblaky slzného plynu rozplynuli a ulice boli vyčistené od zvyškov barikád, takže polícia mohla povedať, že má ulice znova pod kontrolou. Teraz už bola situácia jasná: každé nové

Ako reagoval senát?

Stále sa pokúšam prísť na to či to bola vy kalkulovaná reakcia, alebo či to bol následok tlaku pôsobiacieho na nich.

Keď sa *Bürgermeister Vogel* toho chopil, rozvinul takzvanú *Berlínsku líniu*. To zahŕňovalo jednania so squattermi, ale squatter od začiatku neboli schopní vyjednávať kým ľudia, ktorí demonštrovali v uliciach na ich podporu boli stále vo väzení. No ale predsa, diskusie sa uskutočnili prostredníctvom tretích strán. Hneď od úplného začiatku to vyzeralo tak, že sa senát pokúša rozdeliť hnutie do domov o ktorých sa malo jednať a do domov o ktorých nie.

Ale ak sa na to pozrieme teraz, vyzerá to tak, že to bola zámerná taktika senátu rozdeliť hnutie.

Počas toho všetkého boli prevádzané pátrania a vysťahovanie - hoci jednania cez tretie strany pokračovali.

Senát mal takisto problém so svojou vlastnou exekútiou. *Staatsanwaltschaft* chcela obnoviť poriadok v domoch. Toto bola jedna z príčin pre provokatívne pátrania. Polícia chcela dokázať že má vyššiu moc.

Polícia prehľadala množstvo domov. Čo to znamená pre domy byť prehľadávaní?

Znamená to hroznú neistotu, pretože nik nevie kedy polícia príde. Množstvo domov, v ktorých polícia bola, bolo z vandalizovaných. Zničili mnohé z miest na ktorých boli. Prichádzajú veľmi skoro ráno a ľudia sú sotva kedy na nich pripravení. Squatterov zvyčajne vezmú na jednu z väčších policajných staníc na identifikáciu a výsluch. V mnohých prípadoch sú obvinení z prehršku odporovania zatknutiu a ešte navyše aj z krádeže plynu a elektriny. V niektorých prípadoch aj zo zákona 129a - *Bildung einer kriminellen Vereinigung* - čo je konšpirácia. (Zákon 129a bol zavedený špeciálne na potlačenie RAF). V mnohých domoch bola polícia veľmi surová a brutálna k ľuďom a ich majetku čo spôsobilo mnoho hnevu.

Majú squatter vefa podpory verejnosti?

Myslím, že v začiatkoch na vianoce mali dosť, predovšetkým v samotných obvodoch. Ale to sa stratilo. Je tu základná sympatia, ale je obtiažne to definovať. Kvôli súčasnej bytovej tiesni je prakticky každý v tejto oblasti tým ovplyvnený, a obzvlášť v tomto obvode. Ľudia majú niekedy určité problémy s vlastníkmi domov, alebo so zvyšovaním nájomného, alebo so zanedbávaním domov, ale najčastejšie je to problém zohnať byt.

Ale kvôli pôsobeniu tlače, provokáciám polície a zvláštnym formám odporu squatterov, pochopenie náhle ustúpilo.

Myslíš si, že pôsobenie tlače a televízie bolo objektívne?

Nie, nemyslím si, že bolo. Obzvlášť Springer press a oni tu majú takmer monopol. Pokúšali sa izolovať a kriminalizovať squatterov ako *chaotov* a *radikálov*. Neexistovala žiadna diskusia o problémoch, ktoré boli za squattingom a pochopenie toho, prečo ľudia vychádzali do ulíc a rozbíjali okná bánk. Nik však nebol prekvapený touto reakciou, bola samozrejma. O televízii neviem - žiadnu nemám.

Násilie sa teraz vystupňovalo a tento týždeň bolo takmer každú noc. Prečo?

Myslím si, že násilie bolo vyprovokované políciou a *Staatsanwaltschaft*. V domoch je množstvo frustrácie a obrovské množstvo zlosti, obzvlášť namierené proti politici kvôli prehliadkam a vysťahovávaniu. Rozhodli

sme sa, že musíme stále reagovať na tieto útoky polície, nemôžeme ich nechať len tak, pretože ak ich necháme ďalší týždeň môžu prísť a zaklopať na tieto dvere a my budeme vonku na ulici.

Stále tu musí byť politická reakcia a väčšina reakcií bola namierená do tohto protinásilia. Volám to protinásilie, pretože prvotné násilie pochádza od polície samotnej. Vystupňovalo sa to najmä minulý týždeň kvôli vysťahovaniu na *Mittenwalderstrasse*. Pochádza to z denného provokovania a zstrašovania. Tiež si myslím, že ďalší faktor je neistá budúcnosť. V dlhodobom pôsobení CDU (kresťanskí demokrati) sa ťhóžu pokúsiť vypratáť všetky domy a ak na nich nie je nátlak, oni to budú schopní urobiť.

Je tu niečo čo by zastavilo toto protinásilie?

Áno, iste. Keby sa stopli prehliadky a pokiaľ sa na to pozriem, tu prakticky nie je žiaden dôvod čokoľvek pre nich. Ak by vypratávanie domov bolo okamžite zastavené a keby o tom každý vedel. Keby politické riešenie k celému problému bolo otvorenou diskusiou s nami, určite by sa to zastavilo.

Ľudia navychádzajú do ulíc a neriskujú dlhé roky strávené vo väzení kvôli zábave - robia to na obranu toho čo dosiahli počas posledných šiestich mesiacov.

Bürgermeister von Weizäcker dnes povedal, po všerajších výtržnostiach pred Rathaus Sconeberg (senátom) musíme odelit nenásilné domy od násilných. Aká je na to tvoja reakcia?

Scheisse! (Hovno!)

Toto je dobre známa taktika rozdeliť a ovládať, a toto bolo pre nás známe od začiatku. Nemyslím si, že

Graffiti na Berlínskom múre

niekto môže oddeliť takzvané násilné domy od takzvaných nenásilných domov, aj keby sa o to pokúšal. Nemyslím si, že sa ľudia chytia do tejto pasce.

Čo si myslíš, že sa stane toto leto a koniec koncov...?

Cítim, že senát určitým spôsobom použije tento politický leeway, ktorý momentálne má určité množstvo pochopenia, pretože SPD ich nechalo s obrovským problémom a oni ho majú vyriešiť a v lete je mnoho mladých ľudí preč, takže oni môžu tento čas využiť tak, že môžu vypratáť toľko domov, koľko je len možné. Toto je určite v kartách. V skutočnosti, odtiaľto vyzerá budúcnosť pekne čierne, ale my sme sa nevzdali nádeje a ak dôjde k masovému vypratávaniu domov, bude aj masová reakcia. Senát to vie, Weizäcker to vie. Ale ak uchopí túto ľahkú líniu, nebude to vyriešenie problému. Ľudia tu stále budú, problém to stále bude.

Myslíš si, že je tu niečo čo som nespomenul?

Áno, predstavivosť a práca, ktorá je v domoch. Squattovanie nie je len sedenie na riti a nerobenie ničoho. V domoch je fantastický potenciál a ak je v prostredí určité množstvo slobody, môže ešte vzrásť.

Mňa by to naozaj bolelo, keby som videl, že toto všetko by bolo zničené týmito tupcami a vypratávaním domov. Domy sú v mnohom ako malé rastlinky, v dobrých podmienkach začnú rásť a mnohým sa podarí vyrásť, ale ak začneš ničiť zem a odoprieš vodu, zničíš ich. V domoch sa veľa ľudí pokúša byť kreatívnymi a senzitívnymi k svojmu okoliu, ale ak je tu nepretržité násilie zvonka potom musia byť na to nejaké reakcie, ľudia sa stávajú nervóznejšími a podráždenejšími a koniec koncov možno veľmi rezignujú. Nedávne vystahovania na Mittenwaldstrasse sú jasným príkladom pre nás, že napriek sľubom sa nič nezmenilo v *Sanierungspolitik* (politika na obnovu a renováciu) - luxusné byty a obrovské zisky sú pre nich

dôležitejšie ako potreby ľudí. Ale my sme sa tiež naučili, že *wer sich nicht wehrt, lebt wehrt* (ten kto sa neobraňuje, žije nesprávne). Teraz je v domoch život, ihrská boli vymaľované, záhrady vyčistené - a tak môžeš počuť smiech detí, ktoré sa sem prišli hrať. A toto je to, čo by som rád zdôraznil.

Ďakujem ti!

Z Bär Fax august 1981

rozhovor urobil Frank Jackson

A JEDEN BEZ ODPOVEDE

AKO ČASŤ NÁŠHO ČLÁNKU o squattovaní sme si vyhradili priestor na rozhovor s berlínskou políciou. Avšak naše početné pokusy získať tento rozhovor boli neúspešné.

Prvý pokus urobil v júni náš reportér Frank Jackson. Telefonicky kontaktoval tlačového úradníka pána Schultza a neskôr v ten istý deň osobne doručil list na policajné prezídium potvrdiť požiadavku. Neprišla žiadna odpoveď. Ďalší pokus som urobil ja o dva týždne neskôr. Zatelefonoval som, ale bol som informovaný, že pán Schultz tam nie je a že by som mal znova zavolať o pol piatej. Urobil som tak, ale bolo mi povedané, že šiel znova preč a požiadali ma, aby som opäť zavolať nasledujúci pondelok o deviatej. Nechal som mu odkaz informujúci ho o tom, že je dôležité, aby sa rozhovor uskutočnil najneskôr nasledujúcu stredu, aby bol hotový na čas pre časopis, ktorý sa chystal pre tlačiarne.

Keď som volal v pondelok, pán Schultz bol opäť neprítomný, ale bol som informovaný o tom, že nebude mať čas poskytnúť rozhovor ani ďalší deň, alebo v stredu. Skúsil som nasledujúci deň, ale stále som nebol schopný sa s ním skontaktovať. Viacmenej vo štvrtok sa mi podarilo s ním hovoriť.

Jeho prvý dotaz bol, či je časopis registrovaný a na akú tému si prajeme urobiť s ním rozhovor. Odpovedal som mu, že časopis je nová publikácia a tak je práve v procese zaregistrovania vo Frankfurte a že predmetom rozhovoru je squatting. Povedal, že on nie je kompetentný zodpovedať otázky na túto tému a navrhol mi, aby som sa obrátil na inú inštitúciu.

Tiež si prial vedieť, aký druh časopisu Bär Fax je. Odpovedal som, že časopis nie je politický a keďže sme urobili rozhovor s niekým kto žije v obsadenom dome, chceli by sme urobiť rozhovor s políciou, aby sme získali aj druhú stranu príbehu. Tiež som povedal, že odkedy mám otázky o výtržnostiach a demonštráciách, som si istý, že je to tá správna inštitúcia na ich zodpovedanie. Povedal, že on nie je tá druhá strana príbehu, ale že ak má byť nejaký rozhovor, potom musí vidieť niektoré z otázok v predstihu. Povedal som, že nemám so sebou papier s otázkami a on potom povedal, že nemá čas na ďalší deň, ale že by som mu mal zavolať nasledujúci pondelok a mať

pripravené otázky. A že by sme si to mohli opäť prediskutovať.

Tak pán Schultz, tu sú otázky:

Ako polícia vníma svoju úlohu / pozíciu s ohľadom na squatting?

Čítá polícia, že je využívaná k vyriešeniu problému, ktorý by mal byť dôkladne prejednaný senátom?

Prečo sú obsadené domy prehľadávané?

Squatter i tvrdia, že polícia bola počas prehliadok brutálna a deštruktívna?

V júni, normálne oblečení policajti, ktorí boli zapojení do pátrania mali na hlavách kukly. Kto to nariadil a prečo?

V masovokomunikačných prostriedkoch sú počty zranených policajtov vždy vyššie ako počty zranených demonštrantov. Ale polícia je dobre vyzbrojená, dobre chránená a dobre organizovaná?

Spottnik

Momentálne policajti používajú drevené obušky namiesto gumených hoci drevené obušky sú omnoho nebezpečnejšie a môžu spôsobiť zranenia hlavy s trvalými následkami?

Squatter i mi povedali, že telefóny v obsadených domoch sú odpočúvané. Je to pravda?

Niekoľko ľudí zatknutých počas demonštrácií bolo zbavených viny súdom napriek faktu, že existovalo niekoľko policajných svedkov. Poukazuje to na nedostatok dôvery súdnicstva v svedectvá polície?

Ľudia opäť hovoria o "revolte mladých". Mnoho policajtov je veľmi mladých, obzvlášť tých na demonštráciách. Nakoľko ich táto "revolta" ovplyvňuje?

Ďakujem Vám, pán Schultz!

Z Bär Fax, august 1981
rozhovor: Udo Renkes

vystahovanie bude viesť ku divokým pouličným bojom, stovkám ranených, škodám v hodnote niekoľko miliónov mariek a dokonca ku možným mŕtvym na obidvoch stranách.

Ďalšie dva mesiace boli relatívne kludné. Senát bol prerušený a squatterí, v tom čase bez tlaku z vonka, boli zamestnaní opravou domov, z ktorých mnohé boli už skoro "na spadnutie", po tom čo boli rokmi prázdne. Taktiež začali získavať podporu pre svoju vec medzi širokou verejnou. Čeliac nepriateľskej propagandistickej mašinérii Springer Press to bola takmer nemožná úloha. (Po tom čo bolo vyhlásené, že dostávajú finančnú pomoc z Moskvy, skupina squatterov naozaj odšla na sovietske veľvyslanectvo ju žiadať, len aby dokázali, že žiadne prepotrebne ruble nie sú k dispozícii).

Všade vo vzduchu bolo cítiť veľké množstvo optimizmu. Vznikali "ostrovy", kde mohli ľudia začať uskutočňovať autonómiu nad ich vlastnými životmi a pokúsiť sa ukončiť izolovanosť a odcudzenie, ktoré na nich uväzila priemyselná konzumná spoločnosť. Symbolickým pre rozvoj bolo spojenie niekoľkých predtým oddelených apartmánov.

Vychádzal týždenník squatterov *Die Besetzer Post*, ktorý neprijímal reklamu a dosiahol päťtisícový náklad. Pirátska rádiová stanica začala vysielat zo squattu v Kreuzbergu a keď ju polícia zatvorila, začala vysielat ďalšia, z iného domu. Domy mali dni otvorených dverí, počas ktorých boli pozývaní ľudia z verejnosti na návštevy za účelom ich oboznámenia so svojimi cieľmi. Vzniklo niekoľko škôlok pre deti a jedna alternatívna škola. Niekoľko domov otvorilo kaviarne a galérie. V inom dome vzniklo kino "Frontkino". Hudobné a divadelné skupiny sa spojili a niektoré skupiny začali maľovať graffiti na niektoré zo škaredých šedých múrov mesta.

PÄT

DOMOV

BESETZTE HAUSER!

Hexenhaus (DOM BOSORIEK) - Leignitzerská ulica
Hexenhaus bol zasquatovaný 5.1.(asi 1981) dvanástimi ženami s autonómneho ženského a lesbického hnutia.

"Squatovanie je našou odpoveďou na naše potreby bývania a na neľudské bytové praktiky senátu a spoločnosti vlastníacich domy. Po takzvaných "výtržnostiach" v decembri (1980) sme sa rozhodli prestať s pasívnym vysedávaním na postrannej čiare. Až dovtedy sme sa obmedzovali na zákonné spôsoby hľadania miesta, kde by sme mohli žiť odlišne, čo znamená ukončiť život v samote, alebo s inou osobou v chladnom tmavom, jednoizbovom pivničnom byte s "luxusným" vonkajším záchodom. Ženy nedostávajú pekné veľké byty."

"Tento dom patrí BETA, ktorá je typickou nájomnou spoločnosťou, profitujúcou s verejných peňazí. Od roku 1977 neboli prenájaté žiadne byty a mnoho nájomníkov odišlo, pretože im boli podávané zavádzajúce informácie o tom, čo sa chystá udiat s domom. Keď sa dom vyprázdni nájomná spoločnosť môže požadovať finančné prostriedky na obnovu alebo demoláciu. Podľa zákona majú nájomníci právo podieľať sa na rozhodnutiach tohto druhu, čo je príčinou toho, že spoločnosti sa snažia vyprázdniť domy."

"Sme podporované projektami žien. Stretávajú sa tu a pomáhajú nám aj s nočnými hliadkami. Ďalšie ženy nám pomáhajú s obnovou, alebo ju podporujú darmi. Architektky nám radia a fotografky dokumentujú súčasný stav domu a zmeny, ktoré robíme. Feministické Zdravotné Centrum sa chce presťahovať do bochodu na prízemí. Ďalšie prázdne byty sú rozdelené medzi nájomníkov, ktorí tu ostali, nás a ženy - utečenkyne."

"Bočné krídlo bude využívané komúnou, má spoločnú kuchyňu s tmavými pivničnými bytmi, ktoré sa menia na dielne (workshop). Žiadny muž nie sú pripustený do bočného krídla - to je želanie lesbických žien."

"Neustále čelíme problémom, do akej miery môžu ženy a ľavičiar, alebo lesbi a ľavičiar spolupracovať. Na jednej strane nechceme jednoducho konať presne podľa požiadaviek daných ľavicou, ale na druhej strane musíme robiť práve to, pretože sme tak veľmi zaujaté a postihnuté tými istými záležitosťami, ktoré postihujú aj ľavicu. Chceme rozvinúť niečo vlastné, ale nezostáva nám na to veľa času. V tomto období zasadá pravidelne Ženská Strategická Skupina. Možno sa to vyvinie na *Besetzerinnenrat* (ženská squatterská rada)."

Naunystasse 58

"Sme pomerne rôznorodá skupina desiatich žien - všetky tu žijeme trvalo. Napriek rozdielom vo veku, skúsenostiach, sexuálnej orientácii, politických ideáloch a predstavách ako chceme žiť, vieme, že chceme žiť s inými ženami."

"Dom patrí APH. Chcú ho modernizovať a zvýšiť nájomné. Chceme zastaviť tento druh modernizácie. Minulý september (1980) im *Internationale Bauausstellung* odmieta finančnú podporu na modernizáciu, pretože dom bol v príliš dobrom stave. Tohto roku *Bezirksamt* (miestna rada) už nemá voľné žiadne peniaze. No napriek tomu APH začala vyprázdňovanie domu bleskovou rýchlosťou v novembri 1980. Zostali len traja nájomníci a tí sa tiež zamýšľajú čoskoro odstahovať."

"To, že je nevyhnutné prevziať vedenie domu je jasne ukázané na tom, že vo februári, dva dni pred tým, ako sme dom obsadili, sem boli poslaní stavební robotníci, aby rozmlátili vykurovaciu pecu, záchody a okná v prázdnych bytoch. Na opravu všetkého tohto, zvlášť peci, potrebujeme finančné dary, materiál, nástroje a pomoc."

"Tu je výber z nášho domového denníka:"

- Radi by sme oslávili náš prvý týždeň tu s mnohými ľuďmi *Sektu*. Ale asi nebudeme, pretože niet času. Čas je hlavným problémom väčšiny z nás.

- Ťažký spánok. Toto ráno sme boli s M. po prvý krát posrané od strachu. Nákladák prešiel okolo a my sme sa zľakli, že sú to stavební robotníci. Ležali sme maznajúc sa na gauči mysliac na naše nezabarikádované okná, príliš lenivé na to, aby sme vstali. Čo s nami bude? Niečo sa musí robiť s oknami. Prečítajte si nechtuný článok v novinách - polícia pojedná svoje obušky, aby zastavila squatovanie domu - jedná osoba zranená, dve uvezené. Preto nás nenechajú na pokoji, žiť spôsobom akým chceme? Do riti!

- Väzenie ako hrozba a zastrašovanie je oveľa aktuálnejšie, odkedy začal otvorený boj s políciou v decembri (1980).

"Jedna vec je jasná: nechystáme sa ostať potichu, keď vieme že ľudia s ktorými sdieľame spoločné myšlienky sú znovu a znovu zatváraní a držaní v neľudských podmienkach. Teraz si omnoho viac uvedomujeme obmedzovania zákonov ako predtým."

Winterfeldstrasse 37

V sobotu 5.3. o jedenástej hodine, práve keď začali zvonit zvony na kostole na námestí, bol vyvesený prvý transparent z okien Winterfeldstrasse 37 bolo na ňom:

SAFTMUT TUT NICHT LANGE GUT
NEHMET EUCH IN 8 VOR FRAUENWUT!

(Sme vykrmované, aby sme boli dobré, dajte si pozor na hnev žien! - približný preklad.) Okrem toho konkrétneho rána nikde nebolo veľa stôp p ženskom hneve. Nálada bola viac radostná - radosť na úspešným obsadením domu a vyhladkou na život v dome, kde sú prevažne ženy.

Päť obsadených bytov bolo prázdnych už šesť mesiacov. Boli pripravené na nastahovanie - jediné

Polícia odstraňuje barikády z kvetináčov, ktoré tam umiestnili nejakí Zelený.

čo potrebovali bolo vymaľovanie. Boli tam aj vane. Vlastníci s nimi nemali žiadne plány a o niekoľko dní neskôr povedali nájomníkom, že majú v úmysle robiť nevyhnutné opravy v bočnom krídle. Bolo jasné, že menia dom zdemolovať.

Niektoré zo žien, ktoré v dome žili roky chcú robiť zo squattermi kampaň na jeho záchranu a prípadne ho zmeniť na miesto stretnutí pre okolie.

Jagowstrasse 12

"Ženská kaviarenská skupina existuje už rok. Sme všetky študentky a máme medzi 23 - 25 rokov. Ako sa obsadzovalo viac a viac domov, spojili sme sa do miešanej squatterskej skupiny, pretože sme nechceli žiť v izolácii od ostatných a našim hlavným cieľom bolo otvoriť ženskú kaviareň tu v Moabite. Mali sme množstvo rezervácií - na prácu s nami pri oprave miesta. A ako je typické - znovu sme sa podcenili."

"Chceme pracovať v kaviarni vo voľnom čase. Chceme vytvoriť priestor aktivity s atmosférou, ktorá priťahne ženy. Kaviareň bude tiež miestom, kde bude umožnené ženám vystaviť svoje maľby. Niektoré z nás prídu tak, že by sme to tam radi čítali - nie známi ľudia, ale samé, alebo iné ženy. Chceme tam tiež premietat filmy, robiť hrčiarstvo, mať tam fotokomoru a do pivnice umiestniť sústruh."

"Nastahovali sme sa začiatkom februára. Polícia prišla okamžite a chcela nás násilne vystahovať. Ale uprostred ich brutálnej akcie náhle prestali a tak sme sa vrátili spať."

"Maringer & Co vlastní tento dom. Žiadali o povolenie zbúrať ho, ale pretože budova je v dobrom stave nedostali ho. Teraz o to žiadajú znovu a pomaly vyprázdňujú miesto podnájomníkov. Ešte stále sú tam štyria v prednom dome a zopár je ich takisto v zadnom. Odstránili odkvap zo zadnej časti domu takže fasáda pomaly opadáva a bok domu vlnhe. Vytrhli nejaké inštalácie a odmietli opraviť rozvod vody. Tiež je rozbitých množstvo okien a pecí."

"Existuje zákon, ktorý hovorí, že je ilegálne nechať byť prázdny, dlhšie ako tri mesiace, ale hore je jeden byt, ktorému čítali merač spotreby elektriny naposledy v roku 1966. Iné byty sú prázdne takmer dva roky."

"Podľa nášho názoru sa väčšina squatterov snaží poukazať na to, že vlastníci domov, stratili právo na zisky z nich, pretože ich nechali spustnúť a pokúšajú sa ich demolovať. Z toho dôvodu žiadame aby finančná

podpora na obnovu smerovala priamo komunitám v domoch. Nechceme nájomné zmluvy starého druhu za žiadnych okolností - chceme dohodu o nájme, ktorý pokrýva náklady a ani halier navyše."

"Je to škandál, že sme stíhané my a nie špekulanti."

"Spolužitie s mužmi v dome je asiň takéto: ony hovoria, že pokiaľ je vstup do kaviarne povolený len ženám, tak sa cítia byť vylučované a pýtajú sa, prečo nemôže užívať kaviareň každý z domu, že by bolo možné robiť cez ňu propagáciu - v podstate nepríjímajú projekt politick."

"Otázka ako veľmi pripúšťame odlišovanie sa a do akej miery skúšame solidaritu medzi sebou je neuveriteľne zložitá. V niektorých bodoch je to úplne jasné, ale v tomto nie sme schopní nájsť riešenie. Niekedy sa cítim, ako by som bola medzi dvoma líniami, mužov, medzi mužmi od polície na jednej strane a mužmi hnutia na druhej. Konfrontácie a diskusie sú všetky v rovine mužov."

"Mnoho žien má problémy s bojovnosťou, pretože sa v domoch necítia dobre."

"Nechcem hádzať kamene, nasadiť si helmu a byť sa fízľami, a na druhej strane pobeňovať ako malá holubica mieru a rozprávať o mieri, mieri, mieri - cítila by som sa ako hlupák, keby som tak robila."

"Keby nás chceli násilne vystahovať, je dôležité, aby prišlo množstvo žien a bránilo sa tak, okázalo ako je to len možné. Ale je to šialené pokúšať sa brániť políciou - keby chceli môžu sem na dvor prísť s tankom. V dome je to ako v myšacej pasci. Veľa ľudí musí prísť, ale nie s rovnakými zbraňami ako má polícia: - obuškami a puškami. Odsúdili by ste sa na smrť, keby ste tak spravili - to je politika sebevraždy. Tak je to s našimi relatívnymi posilami."

"Prekonali sme niektoré z našich obáv, nakoniec aj strach zo stíhania za kriminálnu činnosť. Ale strach z násilného vystahovania fízľami rúcajúcimi naše barikády a z toho čo by nasledovalo je stále tu."

"Predtým, ako sa pokúsili nás vystahovať - v čase, keď sme obsadili dom - som sa baľa oveľa viac. Sedeli sme na schodoch. Bola to zúfalá chvíľa, keď vylomili dvere. Počuješ lámanie dreva a nevieš čo sa stane o chvíľu. Ušla by som, keby tam nebolo veľa ďalších ľudí. Ale polícia bola tiež určitým spôsobom bezmocná. Veliteľ sa pokúšal niekoľko krát prinúť nás postaviť sa. Až keď zástupca veliteľa nedal príkaz, aby nás presunuli a ony nás začali odťahovať. Neprenášali

TUWAT! UROB NIEČO!

5. augusta sa neoficiálne prímerie skončilo. Innensenátor Lummer vyslal

ultimátum deviatim squattom. Squatterom bolo povedané, aby do dvoch týždňov opustili domy, inak ich polícia vystahuje. Squatterské hnutie to považovalo za vyhlásenie vojny. Ich reakciou bol TUWAT (v berlínskom nárečí Urob niečo!). Mal to byť mesiac trvajúci festival odporu a solidarity, začínajúci 25. augusta. Tajne boli vytlačené letáky, pozývajúce ľudí, aby prišli do Berlína, v nemčine, holandštine, taliančine, španielčine, francúzštine a angličtine a sympatizantami boli vynášané z Berlína.

Úrady, jeden za druhým, považovali TUWAT za vyhlásenie vojny zákonnej správe mesta. Kancelárie TUWATu, ktoré boli otvorené v dvoch zo squattov, boli prepadnuté a veľké množstvo letákov bolo zabavených. The Springer Press reagoval zvyčajnou triádou proti všetkým formám nesúhlasu, iróniou ale bolo, že to len spropagovalo nadchádzajúcu udalosť ešte viac.

Práve predtým, než TUWAT konečne začal, si polícia vybrala každoročný Chamissoplatz Festival, udalosť sponzorovanú lokálnou organizáciou nájomníkov, farnosťou a lokálnou pobočkou soc.-demokratov, aby prepadla kanceláriu TUWATu v priľahlej ulici a zatkla dvoch ľudí, ktorí sa tam v tom čase nachádzali. Dav z festivalu, ktorý sa zhromaždil pred miestnou policajnou stanicou, aby protestoval proti zatknutiu, bol rozohnaný obuškami. Aby odrazili prístup polície na Chamissoplatz, bola postavená a zapálená barikáda, a už o dve hodiny nesôr, keď konečne dohorela, polícia použitím dostatočného množstva slzného plynu, bola schopná obsadiť námestie.

Neskôr bol hodený slzný granát do preplnenej krčmy na námestí, okná boli rozbité a majiteľ s niekoľkými hosťami boli brutálne napadnutí. Krásne letné popoludnie, ktoré sa začalo ako náboženský piknik, sa skončilo terorom.

TUWAT sa začal. Ľudia s ruksakmi začali prichádzať z celej Európy. Veľa ich prišlo z Amsterdamu, ďalšieho squatterského centra. Aj keď ich neprišlo tak veľa ako sa

očakávalo, tí ktorí prišli dali squatterskému hnutiu novú nádej a energiu.

Denne, počas nasledujúcich týždňov, sa diali rôzne veci. V domoch sa konali stretnutia a diskusie. Frontkino a niekoľko ďalších kín premietali filmy z bojov v Poľsku, Zürichu, Južnej Afrike, Amsterdame, El Salvadore, Brixtone, Bellaste atď. V oblastiach, v ktorých bolo veľa zasquattovaných domov sa robili na uliciach party a ulice, cez deň zatrasené pre používanie áut, slúžili v noci na

TUWAT

SPREAKEL IN BÄRLIN AB 25.8.

Scéna z demonštrácie, leto 1981

nás, držali nám ramená za chrbtami takým spôsobom, že keby si zostal pasívne vysieť, vykibili by sa. Ak si sa akýmkoľvek spôsobom bránil bol si hneď uväznený. Mnoho som sa naučila vďaka skúsenostiam."

Kottbusser Strasse 8

Po jednom neúspešnom pokuse bol tento dom nakoniec obsadený siedmimi Turkyňami, Nemkou, piatimi deťmi 18.2.. Keď sa nastahovávali vypukla potýčka medzi nimi a nemeckými stavebnými robotníkmi, ktorí pracovali na dome.

"Boli sme vo vnútri a pokúšali sme sa postaviť barikády ...ale ony už vylomili dvere a začali nám nadávať - boli sexisti, rasisti a fašisti súčasne. Fakt, že sme boli ženy a dokonca Turkyne bol pre nich priveľkou provokáciou.

Jedna priateľka bola polozaškrtená chlapikom, ktorý ju okrem iného bil murárskou lyžicou. Ďalšej fahali vlasy, kým nezačala krváčať. Bolo to skutočne dramatické. Polícia prišla po dvadsiatich minútach. To bola okamžitá úfava. Ale ani to ich neodradilo od toho, aby neuväzňili dve squatterky, ktoré sú stále vo väzení. Neskôr po ťažkých rokovaniach vykonávateľ GSW verejnej spoločnosti, ktorá vlastní dom, prišiel a dal ženám kľúč od domu.

Nápad obsadiť dom vznikol v informačnom centre pre Turecké ženy a v poradnom centre v Krauzbergu, ktoré často navštevujú slobodné ženy. Tam im však môžu poskytnúť iba malú pomoc. Väčšina týchto žien má povolenia na bývanie, alebo núdzové

bývanie. Ale to môže znamenať čakanie aj štyri roky a navyše sú často umiestňované do bytov, kde je umiestnená aj nemecká rodina, ktorá takmer vždy dostane ten byt. Takže veľa rodín s deťmi je nútených žiť vo veľkých jednoizbových bytoch.

Ženy z informačného centra pracujú s dvomi utečenkyňami tam, kde viac ako desať turkyň hľadá byty, niektoré už viac ako rok.

"Žiadali sme aby miestna rada zabezpečila viac možností, kde by mohli žiť slobodné turecké a nemecké ženy. Čoraz viac tureckých rodín sa rozpadá a ženy sú ponechané osudu s množstvom deťmi a sú neustále sužované a ohrozované ich bývalými manželmi. Keby mohli žiť spoločne s inými ženami a nie rozptýlené a izolované po celej oblasti, boli by neuveriteľne bezpečnejšie."

Čiastočne ukazuje na postoj senátu v sociálnej službe zabezpečovanej squattermi fakt, že dva dni po tom ako dostali kľúče k nim bytový úrad poslal dve tehotné ženy. Obe hľadali byt šesť hodín denne počas šiestich mesiacov. Povedali im, že by tu mohlo byť voľné miesto. Tento dom je ako tak bezpečný. Je dlhý zoznam tureckých žien, ktoré by sa radi nastahovali. Niektoré z nich sú často v slzách - senát je taký cinicky jeho spôsob akým nám zarádom posielia ženy, aby sa zbavili svojich záväzkov k tehotným ženám, starým ľuďom, cudzincom a postihnutým ľuďom. Squatovanie nám dalo odvalu čeliť takýmto veciam....

Zhovráli sa Dora Schemme a Barbara Rosenberg. z COURAGE (apríl 1981)

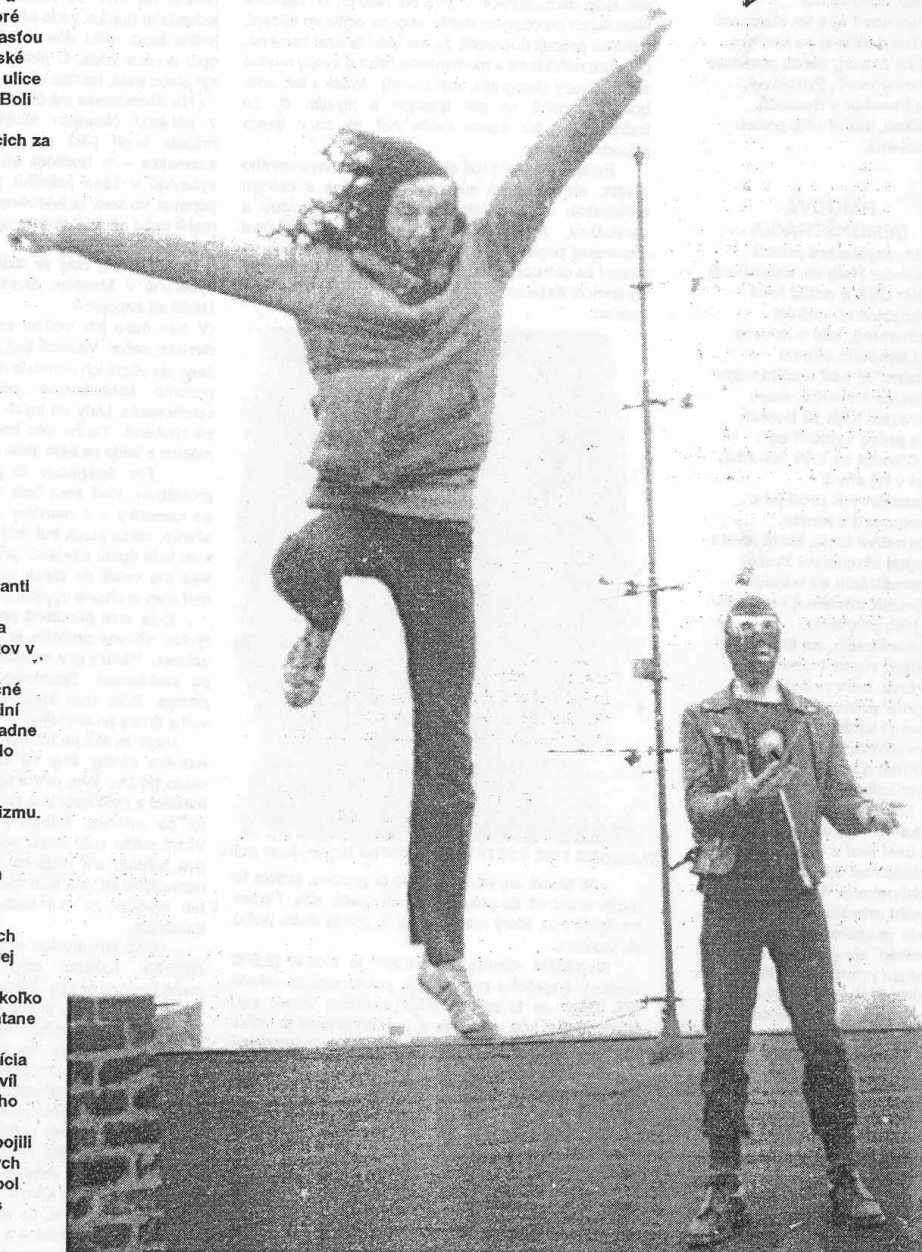
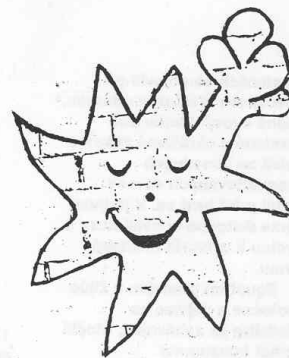
tancovanie. V Kukucku, továrni ktorá bola zasquattovaná a prerobená na centrum pre mladých, bola každý večer hudba, divadlo a pantomíma. Prespávalo sa v Kurfürstendamne. Masy "chaotov" išli do exkluzívnej kaviarne Kranzler pre kávu a koláče. Keď ich odmietli obslúžiť, obslúžili sa sami.

Každý deň bola niekde v meste najmenej jedna malá demonstrácia, ale aj tá mala veľký význam, pretože vyjadrovala optimizmus a zmysel pre slobodu, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou TUWATu. Boli to obrovské udalosti, počas ktorých ulice ožili farbami a hudbou. Boli ako masa chodiacich cirkusantov, nechávajúcich za

sebou graffiti. Demonstranti si pomalovali tváre, preobliekli sa, niektorí za klaunov, iní za anarchistov v čiernych plášťoch a klobúkoch, nosiac tradičné čierne okrúhle bomby a iní nemali na sebe vôbec žiadne oblečenie, čo vyburcovalo políciu tak, ako keď vystupovali s červenými ružami, symbolmi socializmu.

Všeobecne bol TUWAT pokojný. Jediná výnimka bola, keď demonstranti navštívili vily niektorých majiteľov zasquattovaných domov v exkluzívnej vilovej štvrti medzi stromami a jazerami Grünwaldu. Niekoľko okien bolo rozbitých, vrátane tých na Juhoafrickom veľvyslanectve a keď polícia začala konať, obyvatelia vili dostali prvú dávku slzného plynu.

Niektoré domy sa zapojili iba do určitých "sociálnych problémov", jeden dom bol obsadený hlavne ľuďmi s psychiatrických liečební, ďalší ľuďmi, ktorí mali problémy s drogami. Maľby

Na streche Fidicinstrasse 43

na stenách sa objavili na priechodoch niektorých domov. Zadné dvory domov boli upratané a okrášlené zeleňou a deti zo susedných nesquattovaných domov mohli prísť hrať sa. V jednom dome dokonca chovali kozy a hydinu a vytvorili mestskú farmu.

Squatterer pracujú a žijú spoločne a najviac zo všetkého sa zabávajú, otočili chrbát konzumnej spoločnosti aj s jej alarmami a etike riadiacej sa heslom "ťažko pracuj, zarob peniaze, nakupuj veci". Problémy, ktoré neskôr v domoch vzniknú, zatiaľ ešte neboli badateľné.

HAIGOVA DEMONŠTRÁCIA

15. septembra pristál Alexander Haig na vojenskom letisku USA a odtiaľ letel helikoptérou k radnici Schöneberg, kde v hovore pred senátom citoval Voltaira: "Aj keď nesúhlasíme s tým, čo hovoríte, sme pripravení hájiť až k smrti vaše právo vyjadriť sa".

Obracal sa k 80 000 ľudí, ktorí v tej chvíli demonštrovali proti jeho prítomnosti v meste. *Alternative Liste*, ktoré spolu s inými skupinami zvolali demonštráciu sa odmietli zúčastniť oficiálnej recepcie na jeho privítanie. Demonštrácia, na ktorej boli spálené ruská i americká zástava, bola pokojná, napriek provokáciám polície, ktorá predtým ako sa demonštrácia začala, zatkla 150 ľudí a umiestnila ich do "predbežnej väzby".

Nepokoje však predsa nakoniec vypukli, po tom, čo sa časť ľudí z davu pokúsila pokračovať smerom k radnici Schöneberg. Pokročili a na chvíľu prinútili políciu ustúpiť. Bolo postavených niekoľko barikád, ale polícia znovu získala prevahu a zatlačila ich späť obuškami, slzným plynom a vodným delom. Nakoniec vyčistili ulice tým, že prechádzali veľkou rýchlosťou transportérmi pomedzi dav.

Starosta, von Weizäcker, bol v rozpakoch a verejne ustúpil Haiga, že tí v uliciach boli len malou nikoho nereprezentujúcou menšinou a to by mu nemalo vytvoriť dojem, že prítomnosť Američanov je v meste nevitáná.

JEDEN DEŇ ŽIVOTA

13. SEPTEMBRA som bola medzi 50,000 ľuďmi na anti-Haig demonštrácii. O dva dni neskôr, po našteve niekoľkých policajných staníc, som sa ocitla vo väzení, nakoľko policajť dosvedčil, že ma videl hádzať kamene. Nič som nehádzala a momentálne mám o svojej nevine silné dôkazy (fotografie, svedectvá). Avšak i tak som bola uväznená na päť týždňov a myslím si, že každému sa tak trochu môže zísť, ak sa o tomto prípade dozvie.

Berlín môže pôsobiť dojmom veľmi zhovievavého mesta, ale nemecké súdnictvo je mocné a celkom nefútočné. Okrem niekoľkých bankových lupičov a darebákov, ktorí predstavujú najpočetnejšiu časť väzenskej populácie, ženy, ktoré som stretla, boli vo väzení za celkom nepodstatné veci. Za ukradnutie páru topánok či fľaše whisky človek dostane najmä jeden mesiac.

SLOBODA PRE VŠETKÝCH-graffiti na Berlínskom múre

Ak ťa raz chytiť, nevinného či vinného, polícia ťa môže držať až do polnoci nasledujúceho dňa. Potom navštíviš súd, ktorý rozhodne, či ťa pustia alebo pošlú do väzenia.

Najväčšia väznica pre mužov je Moabit (2,500 mužov). Najväčšia pre ženy je Lehrterstrasse (okolo 500 žien). Je tu zopár ďalších menších väzníc ako Kantstrasse, kde som bola aj ja. Kantstrasse je veľmi malá (22 žien, takmer rodina!) a na moje prekvapenie som čoskoro zistila, že cez moje okno sa môžem dívať a rozprávať s mužskými väzňami (asi 50 mužov) na druhej strane nádvoria.

Od prvého dňa som žiadala, aby som mohla byť sama, ale v jednej cely mohlo byť tak do desať ľudí. Mojim novým domovom bol priestor asi 1,5 metra široký a 4 metre dlhý. Bola tam posteľ, stôl, stolička, kredenc, toaleta, vaňa a kúrenie, okno so silnými mrežami oproti železným dverám, ktoré mali kukátko asi 2 metre od podlahy. Pre komunikáciu či slnečné svetlo celá väzenská populácia sedí na kredencoch či stojí na stoloch počas dlhých hodín.

Raňajky sú o siedmej hodine (ôsmej cez víkendy) - je to tmavý či svetlý chlieb a margarín plus horúca voda na kávu. "Kávou" sme nazývali to, čo v skutočnosti bola cikorika bez kofeínu. O desiatej je voľná hodinka: hodina na dvore s niekoľkými stromami a kvetmi, hodina na rozhovory, prechádzky a beh, hodina na styk so slnkom a s druhými ľuďmi. O jedenástej horúca voda na "kávu". O dvanástej hodine jediné teplé jedlo dňa a šírení Tagesspiel (zdarma), opäť horúca voda. O piatej chlieb s margarínom plus syr alebo paté, horúca voda.

Na Kantstrasse má človek sprchu tri razy do týždňa v päťšesť členných skupinách. Každý týždeň si môžete kúpiť veci zo zoznamu: potraviny, tabák, kozmetika - v hodnote 60 mariek. Objednávky sa vybavujú v čase jedného týždňa. Keď mal právnik pohovor vo veci individuálnych prípadov, všetky ženy mohli ostať spolu v miestnostiach a TV a ping-pongom od piatej do deviatej.

V každej cely je rádio a stanice sú centrálné vyberané v Moabite. Svetlá sú o polnoci vypnuté. Rádiá sú zapojené

(V tom čase ich možno zapnúť) od šiestej ráno do desiatej večer. Väznica tiež poskytuje všetky potrebné šaty, ale väzni ich nemusia nosiť. Každý týždeň sú cely pozorne kontrolované počas voľnej hodinky či sprchovania. Listy od iných väzňov či "ilegálne" knihy sú zhabané. Takže toto bol môj režim dňa za jeden mesiac a takto sa ešte stále majú tisíce ľudí v Berlíne.

Pre cudzincov tu je niekoľko špeciálnych problémov. Keď som bola uväznená, nehovorila som po nemecky a z nemčiny som neovládala ani jedno slovo, takže jazyk bol môj hlavný problém. Prvý deň som bola úplne stratená, pripravená na voľnú hodinku, keď ma volali do spfch alebo som dostala ceruzku, keď som si chcela vypýtať papier na písanie.

Bola som prinútená naučiť sa po nemecky veľmi rýchle. Hlavný problém je v porozumení či úradných spisoch. Všetko je v nemčine a vôbec žiadne spisy nie sú prekladané. Tlmočníka poskytujú len na súdny proces. Bola som šťastná lebo môj právnik hovoril veľmi dobre po anglicky.

Jazyk je tiež problémom, keď ide o listy a naštevy, nakoľko všetky listy sú čítané. V Nemecku to trvá okolo týždňa, kým prídu. Môj prvý list som dostala po mesiaci a moji rodičia a priatelia takisto dostali môj list až po mesiaci. Navštevy boli druhým problémom. Väzni môžu mať jednu polhodinovú návštevu raz za dva týždne, ale dozorca ich sleduje a musia byť v nemeckom jazyku. Keď ma prišla navštíviť moja matka, tak musela za pol hodinu zaplatiť 50 mariek za tlmočníka.

Cez ten mesiac som sa nedostala k žiadnym správam, nakoľko som nemala nikdy právo na cudzojazyčné noviny. Nikdy som nemala nič na čítanie, hoci mi konzulát poslal časopisy a knihy, pretože, samozrejme si ich najprv museli prečítať...

Dodala by som, že som vo svojom živote nikdy nemala toľko voľného času a snažila som sa ho tráviť tým najlepším a najkonštruktívnejším spôsobom, ako sa len dalo. Veľa som písala, kreslila a naučila som sa nemecky čo možno najviac. Moje dni vo väzení mi pripomenuli anglickú cirkevnú dievčenskú školu, kde som strávila svoje detstvo, s trochu menšou slobodou, ale bez omší a bez kňazov.

Musím povedať, že nakoľko strava nebola až tak zlá, stráže boli korektné a prádlo vždy čisté, mala som všetko, čo som potrebovala - okrem slobody, ktorá je však sama o sebe VŠETKÝM.

Anon. Z Bär Fax

22. 9. 81

SMRŤ NA POTSDAMERSTRASSE

PRÁVE STRIELAJÚ slzný plyn priamo na to miesto, kde bol zabitý. Ľudia kričia, stoja a roztriasajú sa ako plevy. Pár granátov je vrhnutých späť medzi policajtov, ale nestačí to nato, aby to skutočne pomohlo. Približne iba 20 demonštrantov si teraz opakovane sadá na to miesto.

Policajné antony s hučiacimi sirénami idú na plný plyn. Prudko zastavujú, húpnu sa pár centimetrov pomimo. Neochotne zastavujú. Tváre vodičov jasne naznačujú, že by radšej prerazili. Granátov sa rozkotúfalo tentokrát viac a na pár sekúnd nastáva desivé mlčanie. Živý obraz pekelných mračien z množiaceho sa plynu odráža modré svetlá veľkých zelenobielych čakajúcich antonov.

Ale ty máš čo robiť, aby si sa nadýchol, než by si si všimol toho viac. Zdá sa, že vreckovka trochu pomáha, ale čo sa týka očí, nič sa nedá robiť. Iba skúšaš príležitostne chytiť letný pohľad cez tečúce slzy. Dym sa začína rozplývať. A teraz prichádza napadnutie: nečestne prúdiaca masa, pozdvižené palice a kryty stoja pomimo ako symbolické stĺby. Dobré, zovri ruky za hlavu a zostaň v jasnom pasívnom postavení.

Prvý policajt sa ponáhľa príliš rýchlo - z jeho palice vyšiel iba jeden príležitostný úder. Ale stačí to na to, aby ňa zo sediacej pozície zrazili na tvoj chrbát. Ďalší dvaja sú zdatnejší. Zastavia sa, každý si berie jednu stranu a idú naplno, dobre-cielenými zásahmi. Predstavu pekla posilňujú tie ohelmované, plexisklom chránené ksichty a ústa opisujúce nenávisť, ktorá z nich ričí von.

Stíhaš letný pohľad za seba, smerom k tomu miestu - zostalo tam už len pár demonštrantov a im sa dostáva to isté zaobchádzanie. V jednom momente, sa kričiac pýtaš policajta s veľkými ramenami a pozdviženou palicou: "Čo to robíte?!"

Nemáš poňatia koľko policajtov ťa zasiahlo - osem, deväť, desať? - Ale zdá sa, že to bude trvať navždy. Potom tam už zrazu niesú policajti, ktorí ťa napádajú. Zviechaš sa do sediacej polohy a pozeráš sa za seba, včas spozoruješ ako prichádzajú späť. Nemôžeš zdvihnúť svoju ľavú ruku tak teraz skúsiš pravú.

Ale žiadny z nich nepoužije proti tebe palicu. Neskôr zistíš, že je to pravdepodobne tým, že tvoja pravá strana je pokrytá krvou z rany na hlave. Napriek tomu, pár si dá do teba polosrdčné kopance a jeden si zopakuje predchádzajúce predstavenie. Kričí na teba "choď preč" a pokúša sa ťi pomôcť svojou topánkou.

Je to asi o pol hodinu neskôr, keď urobia druhý útok. Začína sa rovnaká procedúra okrem vedľajšieho faktu, anton zastavil priamo pred tebou - možno 50 centimetrov - a zmysluplne kotúľajú granát so slzným plynom pod tvoje nohy. Tiež sa zdá, že tentokrát je toho slzného plynu viac, ale to môže byť iba zdanie. Ďalšia zmena je to, že tentokrát sa policajti zoskupujú za svojimi antonmi a pomaly sa posúvajú vpred podľa toho, ako sa rozplýva oblak so slzného plynu.

Potom priskočí lekár, postaví sa pred teba ako ochranka. Kričíš na neho, aby odišiel. Nechápe, že celý zmysel toho, že si tam sa stráca, ak si chránený! Nakoniec, po hádkke, odchádza. Po chvíli zistuješ, že polícia sa nejaká neposunula dopredu, že počúvajú dievča, ktoré stojí v popredí. Počúvajú ako na nich nalieha. Žiada od nich rešpekt a úprimnú ľútosť. Nakoniec pokľakne, hlavu sklóni k zemi, vystrie ruky s otvorenými dlaniami.

Policia vyzerá zmätená, váha. Dlhé momenty nerozhodnosti. Neskôr sa otočia, idú späť do svojich antonov, odchádzajú preč. Víťazstvo za pasívny odpor? Samozrejme, že nie!

Tretí útok prichádza o hodinu a pol neskôr. Znovu slzný plyn, náhle blízko miesta stretu zastavujú antony a zhromažďujú sa policajti. Nejaký muž na invalidnom vozíku sa postavil pred antony, ale môže zastaviť na krátku dobu iba jeden anton. Pod jeho sedadlo je hodený granát so slzným plynom - neochotne ustupuje.

Tentokrát polícia nekončí neúplnou verzou konečného riešenia. Pomaly, systematicky začínajú odvíekať preč zbytok tých, čo stále zostávajú na tom mieste. Bezohľadne ubíjajú obuškami a topánkami akýkoľvek čo i len najmenší prejav odporu. Zámerne kopú mimo a rozkopávajú kvety.

A opäť je tu lekár. Odmieta odísť, presvedčene stojí nad tebou. Polícia je tým znepokojená. Pokúšajú sa ho odtiahnuť preč, ale on odmieta. Je tam aj dievča, hlasno hovorí policii o ich brutalite.

Nakoniec strácajú trepezivosť, zbalia a natlačia dievča do antonu. Druhý lekár, ktorý stál na kraji a tiež ochraňoval, zmizol - ani nevieš ako a kedy. Tučnotvári obzvlášť rozčúlený policajt začína mlátiť prvého lekára od chrbta, prudko švihá obuškom. Lekár má na sebe helmu a koženú bundu, ale je jasné, že ho to bolí. Napriek tomu zostáva, pokým ho posledné, obzvlášť tvrdé šlahnutie do krížov neodotrie preč.

Ale ty nemáš čas sledovať to, čo sa s ním deje, pretože policajti je v tebe s topánkou, kričí na teba s každým kopnutím - vypadni. Tentokrát už začínáš vnímať všetko zahmlene, takže skutočne neregistruješ kedy, alebo prečo kopanie prestáva. Každopádne si znovu sadáš, rozhliadaš sa naokolo. Oblasť okolo miesta je teraz úplne vyčistená od demonštrantov okrem muža na invalidnom vozíku a teba. Polícia je pripravená pred antonmi, pravdepodobne čaká na svojich zatiaľcov. Ty tam sedíš, pozeráš sa na policajnú líniu pred sebou.

VYSTAHOVÁVANIE

Na nasledujúci deň *Innensenátor* Lummer dal deviatim domom konečné ultimátum. Ak nebudú vyprázdnené do 21. septembra, povolá políciu na vystaňovanie. Squatter a ich prívrženci v tom videli jasný akt pomsty za rozpaky, ktoré zapríčinila anti-Haig demonstrácia.

Nasledujúcich šesť dní bolo plných šialenej aktivity. Squatter vložili svoju nádej hlavne do sponzorov, ktorých získali v lete. Boli to rôzne organizácie, spisovatelia, umelci, intelektuáli a osoby združujúce sa v meste, ktoré "adoptovali" tieto zvláštne domy. Ako gesto solidarity, mnohí sponzori začali prespávať v týchto domoch.

Na úsvite (zvyčajný čas vystaňovania a prehliadok) 21. septembra vypršalo Lummerovo ultimátum, ale polícia neprišla. Ani na brieždení 22. septembra nebol žiadny náznak, že by sa malo niečo udiť. Ale o jedenástej hodine, keď to už vyzeralo, že squatterom bola udelená extradišná milosť a keď sponzori, ktorí zostávali v domoch cez noc, odišli, tísiace násilných policajtov vniklo na územie mesta, kde stálo týchto deväť domov a začali s vystaňovaním. O dve hodiny bola táto vojensky prevedená operácia zavŕšená a polícia si preventívne obsadila domy, aby opäť nepadli do rúk rozhnvaného davu, ktorý sa pred nimi zhromaždil.

Innensenátor Lummer, ktorého čin bol považovaný dokonca aj Sociálnymi Demokratmi a Liberálmi za bezpríkladný prejav arogancie, usporiadal po víťazstve tlačovú konferenciu v jednom z týchto domov. Protestujúci dav, ktorý sa zhromaždil vonku, polícia zahнала obuškami na frekventovanú Potsdamer Strasse. V panike a zmätku bol jeden z demonštrantov, 19-ročný Západný Nemecký Claus Jurgen Rattay, zachytený autobusom a vliečený 50 yardov po ceste. Pri príchode do nemocnice bol už mŕtvy.

Reakciou v meste bol šok a hnev. Sporadické pouličné boje pokračovali celý deň. Vedecká a Učiteľská Únia zaznamenala demonstráciu aj večer. Pred ukončením demonstrácie, squatter v úrade TUWAT ticho počúvali správy do šiestej hodiny. Po vypnutí zostali potichu. Nikto nemal čo povedať. Deväť domov, deväť autonómnych spoločenstiev, do ktorých ľudia

vložili svoju prácu, energiu a lásku, boli brutálne vymazané z existencie a jeden z ich členov bol mŕtvý. Tragédia bez slov.

Rozzúrený šokovaný dav sa zhromaždil na demonštráciu, ktorej veľkosť pripomínala 68. rok. V nahnevanom tichu pochodovala pohrebným krokom dlhá procesia pochodní cez tmavé ulice. Polícia, tiež roztrasená a šokovaná tým, čo spôsobila, sa bezpečne zdržiavala v bočných uličkách mimo dohľadu. Na Savigny Platz, kde bol predpokladaný koniec demonštrácie, dodávka s ampliónom vyzvala ľudí, aby sa rozšli. Ale dav žiadal, aby dodávka pokračovala s nimi na Potsdamer Strasse. O pár minút oznámili cez amplión, že súhlasia a požiadali políciu o dovoľenie v pokoji pokračovať.

Potom sa začala demonštrácia pomaly posúvať smerom ku Kurfurstendamn. Čo sa začalo ako duchovná pieseň, sa pomaly menilo na ohlušujúci rev: "Lummer je vrah! Lummer je vrah!" Okoloídúci a zopár turistov pozorovalo neutíchajúci krik demonštrantov. Keď prechádzali popri berlínskej vlajke na Kurfurstendamn, stiahli ju do polovice žrde. Ako sa približovali k Potsdamer Strasse, zástup demonštrantov míňal prvý z vystavovaných domov. Polícia začala z jeho okien vystreľovať do davu salvy slzného plynu. Začalo to.

Nasledujúcich osem hodín sa odohrávali niektoré z naintenzívnejších bojov, aké Západný Berlín zažil od vojny. Znovu a znovu boli kolónny policajných transportérov napádané dlaždicami a petrolejovými bombami a prinútené k ústupu. Pri pokusoch o protiútok polícia prehrávala v bitkách na barikádach, ktoré križovali ulice. Cez najväčšie boje bolo ťažké veriť, že neprebíha občianska vojna - horiace barikády, sanitky rútiace sa z jednej strany barikád na druhú, spálené autá a vyrabované obchody zahalené v slznom plyne a dym stúpajúci z ulíc. Okolo tretej hodiny, kedy veľa demonštrantov opustilo túto oblasť, začala sa situácia obracať. Polícia sa cítila už dosť isto na to, aby opustila bezpečie svojich transportérov a začala opäť obsadzovať pozície na uliciach. Ale až na úsvite nasledujúceho dňa mohla oznámiť, že má situáciu pod kontrolou.

Neskôr sa zistilo, že keď boli boje najprudkejšie, veliteľ americkej armády informoval Senát, že je pripravený asistovať pri zvládaní situácie, ak by toho mestská polícia nebola schopná.

Wolfgang Krowlow

Obzeráš sa za seba a vidíš fotografa ako beží vpred, pár metrov od teba. Urobil záber, otočil sa k úteku späť. Ale polícia je okamžite na ňom. Piaty, alebo šiesty ho vlečú po zemi a pokúšajú sa mu zobrať fotoaparát. Ale on ho pevne drží takže ho napol-nesú, napol-vlečú späť za svoje línie. Drží ho vďiaľke, čo je zbytočným pokusom ochrániť ho. Policajné línie sa vôkol teba uzatvorili, ale ešte stále môžeš trochu vidieť - obušky a päste lietajúce hore-dole, záblesk civilnej nohy zdanlivo rozkúskovanej medzi kmytajúcou sa olivovo-zelenou. Počuješ - strašné buchnutia môžu pochádzať iba z dotyku dreva a kože na tele, a výkriky.

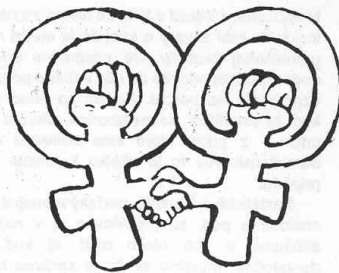
Po dlhom predlhom čase polícia ustupuje späť do svojich antonov a odchádza preč. Pozrieš sa dookola, na trosky, na pustú ulicu, poľamané a zničené kvety. Teraz vyzerá všetko veľmi tiché. A beznádejné.

Zrazu však počuť nejaký zvuk. Je to obrnený voz s vodným delom. Pomaličky idúc smerom k tebe, čistí ulicu od trosiek, smeti a ľudí.

Ty tam sedíš, cítiš, že by si sa mal preniesť cez to všetko až do konca. V skutočnosti nechceš ostať, ale si úplne depimovaný, že ti nestojí za to pohnúť sa. Už neprekliňaš to, čo sa stane.

A potom je tam muž a žena, opatrne sa pokúšajú odtrhnúť ňu preč. Protestuješ aj keď to tak skutočne nemyslíš. Máš toho dosť. Ideš s nimi podopretý z oboch strán. Vodné delo dá všetkým trom krátku dávku, ale oni sú dosť silní na to aby ňu podopierali. Opustiš ich, ideš domov. Premýšľaš o pasívnom odpore.

Anon z Bär Fax

NOVÝ ŠOVINIZMUS?

"DRŽ HUBU, TY STARÁ PIČA!" reval squater - muž na druhého squatera - tiež muža, ktorého názory neschvaľoval. Tristo ľudí zúčastnených *Besetzerrate* (squaterskej rade) si vypočulo tento nahnevavý výbuch, bez toho, aby ho kritizovali za doteraz aspoň v ľavicových kruhoch, neslýchaný výber slov. Zdá sa, že diskusia, vyvolaná ženským hnutím počas sedemdesiatych rokov na "novú citlivosť", zmizla pod dlaždicami squaterského hnutia. Päť žien, ktoré žili, alebo ešte stále žijú v obsadených domoch, teraz hovoria: "Sme prejedené nadšenou sebaotrávou squaterou a squaterského hnutia". Hovoria o "novom šovinizme". Nasledujúci článok napísaný nimi popisuje problémy v domoch, ktoré majú.

"Môžu nám zobrať domy, ale nie skúsenosti!" Chceme povedať niečo o skúsenostiach, ktoré získali ženy z obsadených domov.

Príklad: Dvaja squateri, muž a žena, sa stretnú v chodbe obsadeného domu. Pohádajú sa k vôle tomu kto pôjde prvý na dovolenku, čo náhle vyvrcholí do hádky o tom, kto z nich by sa mal vysťahovať. Žena skončila so zlomeným nosom, monoklom, natrhnutou kožou pod vlasmi a škrabancami (ten istý druh zranení, aký je bežný na demonštráciách)! Za to, že nebola ubytá k smrti, môže vďačiť náhodnému príchodu ďalšieho squatera. Inak sa jej nedostalo žiadnej podpory od ľudí v dome. Keby sa dotýčny chlapík dobrovoľne neodstahoval o štyri dni neskôr ku svojej priateľke, pravdepodobne by sa všetko skončilo pri diskusii o jeho duševnom stave. Ale teraz, keď odišiel je obviňovaná žena, pretože podala oficiálnu žalobu na políciu. "Nechceme mať nič spoločné so štátom, proti ktorému bojujeme", hovoria, "chceme si vyriešiť svoje problémy sami". Ale akú inú možnosť mala táto žena, ako sa uchýliť k sťažnostiam polícii, keď komunita v dome ostala bez odzvyv?

Tento prípad nie je ojedinelý, nie je to dobre známa výnimka potvrdzujúca pravidlo. Ženy sú ohrozené a ubíjané aj v iných domoch a nie iba neurotikmi, ale aj "úplne normálnymi" mužmi. Sú tri spôsoby, ako na to reagovať: prvý - prijať to a prispôbiť sa, druhý - skúsiť sa správať "dominantne" a skúsiť "vyvážiť agresívne a násilnícke ovzdušie", ktoré je v mnohých domoch, alebo tretí - odsťahovať sa. Sú to ženy, kto najviac trpí pod mužmi určenými pravidlami správania a sú to ony, kto je utláčaný aby bolo miesto "znásiteľné a domáce".

Nie je to bez príčiny, že v domoch žije omnoho menej žien, ako mužov. Zodpovednosť za prácu citového udržiavania (rozdeľovanie útulných bytových jednotiek medzi "tvrdých mužov" aby sa pripravili na ďalší "pouličný boj"), organizovanie domácností a hygiena je ponechaná na ženy. A navyše musia bojovať proti monopolu znalostí, ktorý majú muži. Ženy vynášajú omietku a umývajú, zatiaľ čo muži inštalujú svoje elektrické káble. A keď ženy konečne začnú trvať na svojom práve k vôli tomu aby boli oboznámené s elektrifikáckou prácou, chlapom tu pripadá zbytočné odpovedať, a keď tak predsa urobia, tak úplne arogantným spôsobom.

Toto je spôsob života, za ktorý bojujeme!

Čo poviete na nasledujúce návrhy:

- (1.) Otvoriť konto, na ktoré prispieje každý dom a z ktorého bude odškodnená každá utláčaná squaterka. Čím menej je v dome žien, tým viac by mal prispievať.
- (2.) Žiadať *Netzwerk* (alternatívna banka podporujúca alternatívne projekty) o peniaze, ktoré by mali byť vyplácané squaterkám za sociálnu prácu, ktorú robia.
- (3.) Urobiť školenia pre squaterky na tému "Ako mám organizovať tridsaťčlennú domácnosť!", alebo "Prvá pomoc pri následkoch pri hádkach v domácnosti!", alebo "Ako sa cítiť dobre napriek tomu všetkému?".

Juliane, Heike, Renate, Jutta a Claudia.
Z Die Tageszeitung (7. august 1981)

MY MÁME ODLIŠNÉ SKÚSENOSTI, ako sú opísané v článku "nový šovinizmus", ženami z *Verein für Frauenkommunikation* (únia pre komunikáciu žien) a z obsadených domov. Chceme podať vysvetlenie toho, čo sa stalo v našom dome - Jagowstrasse 12 - ktorý je uvádzaný ako vzorová ukážka krutého a násilného grobiánskeho správania v každodennom živote squaterov.

Veríme, že ako ľudia priamo zúčastnení života v dome, máme viac možností poznať vývoj v našej skupine ako pisateľky, ktoré cez centrum žien na prízemí, nemôžu vedieť všetko o tom, čo sa tu deje.

Je to jednoducho chyba zaradiť tento incident do kategórie "grobiánsky muž ubija ženu". Problém, že "grobián" W. nebol schopný dodržať dohodu už dlhšiu dobu a fakt, že my ako skupina a komunita sme neboli schopní vysporiadať sa s tým, bol v dome rozoberaný do umorenia veľa krát. Toto bol prvý prípad, keď bola postihnutá žena, a to v oveľa väčšej miere, ako to bolo v predchádzajúcich prípadoch. Mohol si vybrať hocikoho z nás, aby si na ňom vybil svoje frustrácie!

V nasledujúcich dňoch bola Potsdamer Strasse uzavretá pre dopravu. Ľudia prichádzali klásť kvety na miesto, kde bol zabitý Claus Jurgen Rattay. Lummer v Senáte odmietol akúkoľvek zodpovednosť za tragický výsledok vystahovávaní. Ale oznámil, že je nepravdepodobná možnosť vystahovania niektorých ďalších domov až do obdobia po Veľkonočných sviatkoch roku 1982.

ZIMA BEZ BUDÚCNOSTI

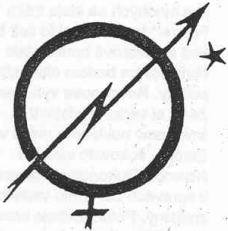
Po Rattayovej smrti a vysťahovaní deviatich domov nastala dlhá chladná zima pesimizmu a bezperspektivizmu. Pre mnohých sa stala fráza "No Future!" heslom. Bol to tiež čas, keď sa mierové hnutie stalo ohniskovým bodom alternatívnej politiky. Reaganove vyhlásenie, že by si vedel predstaviť limitovanú nukleárnu vojnu v Európe, šokovalo väčšinu Nemcov. Dokonca aj komentátor v správach bol týmto viditeľne zmätený. Potom nebolo konca vysvetľovaniu, že ide len o akýsi druh nepochopenia. V Bonne 300.000 ľudí rozhybalo mierovú demonštráciu a v súkromí sa hovorilo o odchode pred tým, ako začne Armageddon.

V domoch to vyzeralo, ako keby energia a tvorivosť leta zmizli za jedinú noc. Frontkino bolo zatvorené, pirátske rádio prestalo vysielať a *Die Besetzer Post* prestalo vychádzať. Rozdiely medzi rokmi 81 a 68, medzi punkom a politikou, medzi *Mollis* (jastraby: z Molotovho kokteilu) a *Muslis* (holuby: z mušle), ktoré v lete neboli evidentné, začali teraz rozdeľovať hnutie a vysúšať jeho vitalitu. Mnoho ľudí bolo rozčarovaných a opustilo domy, ale ich miesta zaujali iní. *Besetzerrat* sa prestali stretávať. A keď sa začiatkom jari opäť stretli, provizórne sa rozdelili do dvoch skupín - na vyjednávateľov a nevyjednávateľov.

Hoci sa s približovaním Veľkej noci a ďalšieho leta začali veci zlepšovať, stalo sa zrejším, že myšlienka obsadenia domu a pretvorenia ho na akýsi utopistický ostrov uprostred kapitalistickej spoločnosti, bola nainávná.

POLICAJNÝ TEROR

26. apríla skončilo zimné prímerie. Polícia bez varovania vpadla do domu v Kreuzbergu a vystažovala ho. Tento čin bol neočakávaný. Vefa squatterov totiž diskutovalo s rôznymi úradmi o modelových možnostiach legalizácie obsadzovania domov. V tento večer bola malá a pokojná spontánna demonstrácia rozohnaná slzným plynom, obuškami a veľkou policajnou silou na základe toho, že nebola registrovaná a týmto ilegálna. Polícia sa správala brutálne ako nikdy predtým a zvyšok noci strávila tým, že jazdila po Kreuzbergu a rozhádzala akékoľvek malé skupiny, ktoré sa zhromaždili. Odpor bol malý. Skóre demonstrantov a okoloidúcich bolo zlé - iba traja policajti.

V nasledujúci večer registrovaná demonštrácia (5000 ľudí) šla k domu, ktorý bol vystažovaný. Keď šli dolu úzkou ulicou, kde stál dom, polícia začala zvnútra vystreľovať s izotvorné granáty na voľný bod s dosahom na dav. Oslepený a terorizovaný dav sa roztrúsil do susedných ulíc. Mnohí padali a boli ušľapaní. Potom sila dvoch tisícov policajtov vyrazila do akcie. Nasledujúce 2 hodiny môžu byť opísané jedine ako orgie štátneho násillia. Každý na ulici bol zákonitou obeťou slzného plynu a ťažkých drevených obuškov: malé skupiny, jednotlivci, okoloidúci, ľudia na bicykloch, ľudia vychádzajúci z U-Bahn (metro), dokonca aj zranení ľudia ležiaci na zemi boli surovo bití. Únikové cesty boli zablokované, slzný plyn bol vystrelený do lokálnej stanice metra, sanitky idúce do nemocnice neboli púšťané cez policajné zátaras.

V nasledujúci deň Springerova tlač a štátna televízia oznámili Západným Berlíncanom, že polícia bola prinútená rozohnať násillný dav a *Innensenátor* Lummer verejne gratuloval policii za dobre vykonanú prácu.

Nemôžeme súhlasiť s tým, že niekto z tohto ojedinelého incidentu robí závery o tom, že je medzi nami problém grobiánskej brutality. Je nesprávne tvrdiť, že kvôli nedostatočnej odozve od nás v dome podala M. trestné oznámenie na políciu. Podala ho hneď po incidente, keď ju prevádzali do nemocnice. Urobila tak z iných príčin - z príčin ktoré sme odmietali a ešte stále odmietame. Ale to je všetko k tomuto konkrétnemu prípadu.

Sexistické správanie, mužský monopol na technické znalosti a pod. sú problémom aj v našom dome a skúšame s tým niečo robiť, aj keď možno nie dostatočne. Myslíme si, že je správne hovoriť o tom otvorene. Fakt, že štátna tlač to použije proti nám nie je príčinou, aby sme o tom mlčali.

Avšak nemôžeme nič začať so zvyškom článku, ktorý využíva jeden príklad brutality voči žene na dokazovanie príchodu nového šovinizmu. Že konflikt a agresivita sú prejavené násillnejšie u mužov ako u žien je zmysluplným štartovým bodom pre diskusiu, ale záver článku pokladáme, napriek ich určitej hodnote v niektorých prípadoch, za zveličené a za prekážku pochopení problému úlohy muža, ženy a tiež ich považujeme za prejav křčovitého feminizmu.

Od squateriek a squaterov z Hausfriedensbruchu, list v Die Tageszeitung.

"STARÁ PIČA!" Tieto slová podľa *Tageszeitung* vyšli z úst muža squatera. Ak je toto mužský šovinizmus, čím je potom výraz "sprostý kokot", keď výjde z úst ženy? Z takýmito urážkami sa človek v diskusii nedostane veľmi ďaleko a rozhovor, ktorý sa točí stále okolo toho istého uviazne v slepej uličke. Je to pravda a je to škoda, že zo dňa na deň je rečovú prejav medzi squatermi menej priateľskejší, ale je ťažké hľadať priateľské slová, keď si v nepretržitom strese, v ktorom sa musia používať znovu a znovu drastické prostriedky proti vždy prítomnému ohrozeniu. Pri takýchto situáciách sa priateľskosť a slušnosť odkladajú bokom a stávajú sa niečím, čo neprichádza prirodzene, ale skôr niečím, čo sa treba učiť nanovo v novom sociálnom prostredí.

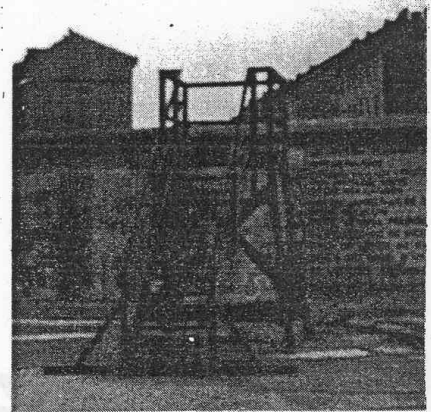
Od nikoho sa nedá očakávať, aby neustále prejavoval svoju láskavosť, ktorá je nepochybne ukrytá pod "ťažkým brnením", ak nemá zázračnú schopnosť premieňať sa. Každý môže vidieť na sebe koľko to stojí námahy obnoviť si citovú rovnováhu po sérii ťažkých pouličných bojov a domových prehládok.

Vďaka "ponorkovej chorobe" a jej čoraz väčším psychickým nárokom vyplývajúcim z neistého zákonného postavenia nevyhnutne nastávajú výbuchy agresie, ako aj proti ľuďom, s ktorými dotýčný žije nehľadiac na to, či sú to muži, alebo ženy. Ľudia, ktorí žijú v domoch nepatria medzi tých citlivejších. Takzvané grobiánske typy - muži, či ženy - sú schopnejší vyrovnáť sa so životom v domoch ako citlivejšie duše, ktoré skôr môžeme hľadať s Bhagwanom v Poone, alebo terapeutických komúnach.

Hádky sa vyvinú do bitiek v domoch, ale takého bitky nie sú na každodennom poriadku, ako by sa mohlo zdať z článku. Monokle a tržné rany sú výnimkou a môžete si byť istý, že sa to nedá porovnať s počtom žien, ktoré sú ubíjavané v "normálnej spoločnosti", kde sa so strachu pred ďalšími bitkami ženy neodvážia o tom hovoriť na verejnosti.

Násillie sa vyskytuje hlavne medzi seberovnými tak ako v iných komúnach (spoločenstvách, kde žije viac ako traja ľudia) a je zvyčajne vyvolávané rovnako ženami ako mužmi. Avšak nechceme brať na ľahkú váhu také prípady a určite nie ten, ktorý ste opísali v článku. Ale pripadá nám chybné robiť z toho senzáciu ako sa to stalo, zamieňať si jeden neospravedliteľný príklad za pravidlo a potom použiť toto pravidlo na ohlasovanie príchodu nového šovinizmu.

Vera, Gabi, Annela, Helmut Hack (squateri z Lausitzerstrasse) a Norbert (Kucuck). List v Die Tageszeitung.

Vyhliadka pre turistov ponad Berlínsky múr

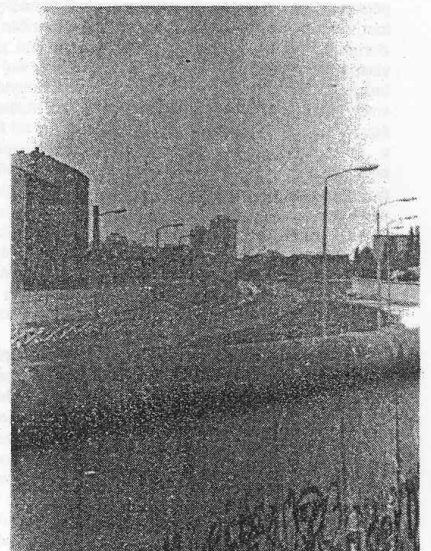
PAŤ ŽIEN, ktoré napísali článok o novom šovinizme, povedalo niečo o čom sa malo hovoriť oveľa skôr. Moja skúsenosť s touto záležitosťou nepochádza tak veľmi z nášho domu, ako skôr stretnutí, oblastných a centrálnych. Môžem potvrdiť presne to, čo popísali - veľkohubí muži, ktorí si myslia, že sú "To" a ktorí rozprávajú také neuveriteľne arogantné drústy, že som si pri nich spomenula na Marlborácke reklamy v kine. Vyjadri akúkoľvek pochybnosť o ich názoroch a hneď idú po tebe!

Najviac ma zožierajú tí squateri, kvôli ktorým to všetko je a ktorí sa jednoducho vyhrievajú pri ohni založenom niekým iným. Predtým boli veľmi zriedka aktívny, iba ak tak v ľavičiaršských krčmách ale teraz majú po každom happeningu na ulici nový dobrodružný príbeh na rozprávanie.

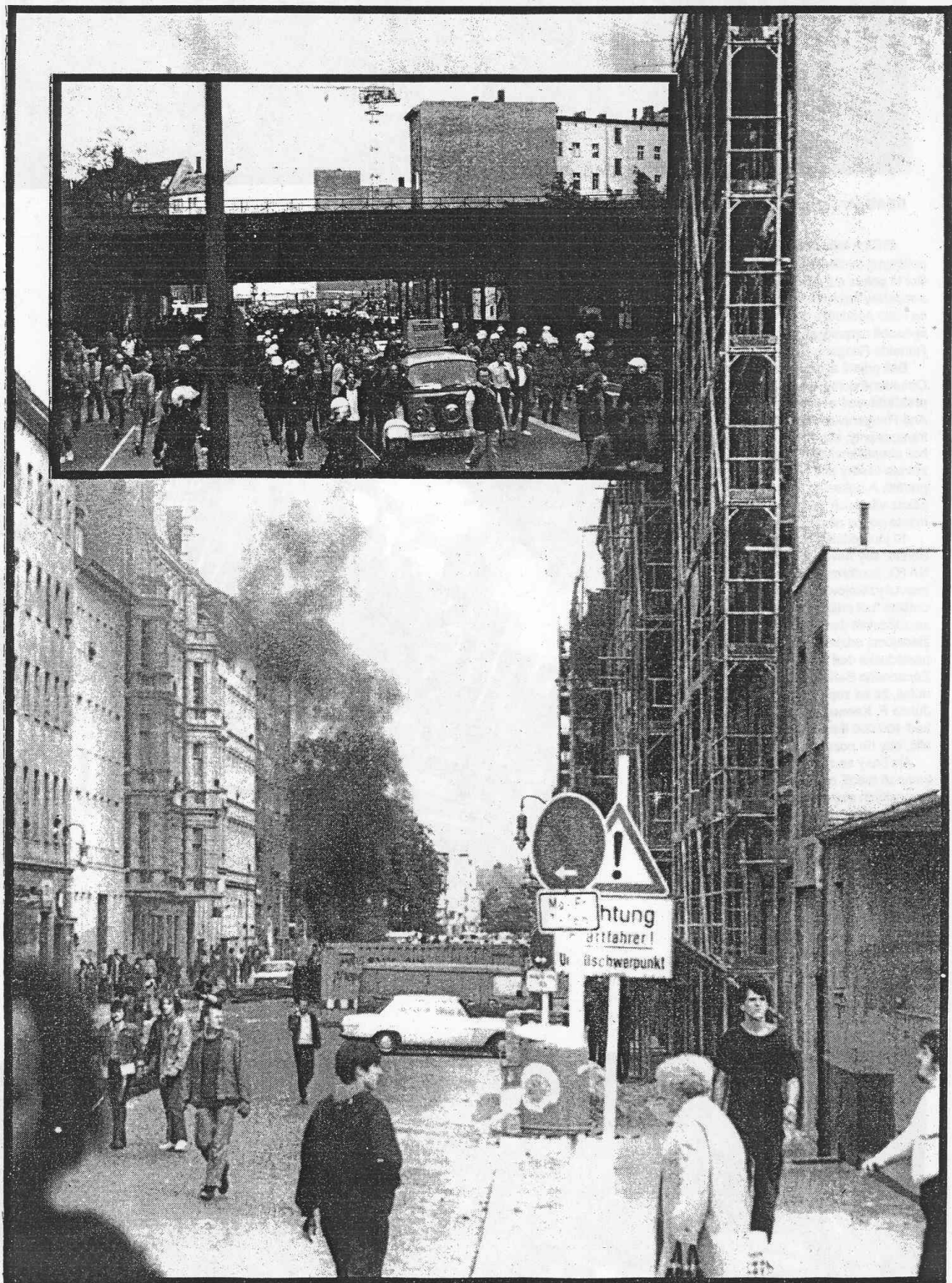
To akú predstavu majú títo chlapi o humánnom svete, alebo humánnych vzťahoch, je mimo mňa. Myšlienka, že sú vo väčšine ma naplňuje hrôzou, tak isto ako predstava, že dlhý a trvalý úsilie ženského hnutia v sedemdesiatych rokoch otvorilo oči iba tým mužom, ktorí boli doň zapojení, ale neznamená nič pre ostatných.

NO FUTURE (žiadna budúcnosť) je správne - pre chlapi ako sú títo!

Ute
List v Die Tageszeitung

Pohľad ponad Berlínsky múr

Za horiacou barikádou uprostred Kreuzbergu. Vsunutý obrázok: Demonstrácia proti Springerovmu tlačovému monopolu na ktorej počet policajtov niekoľkonásobne prevyšoval počet demonštrantov.

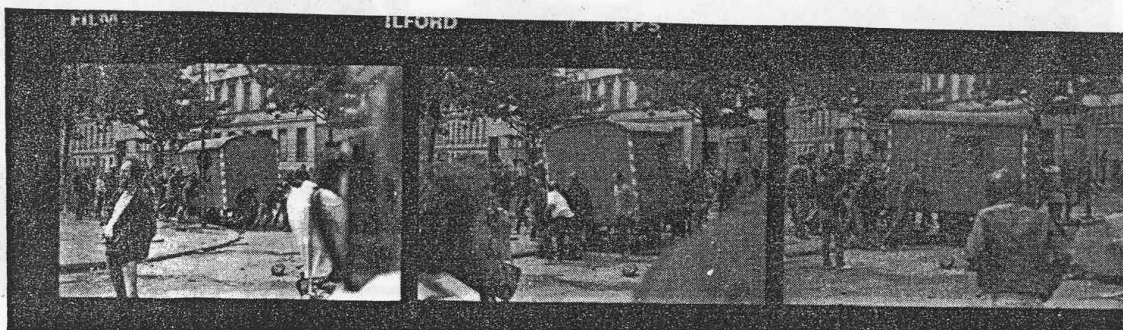
REAGANOVA NÁVŠTEVA

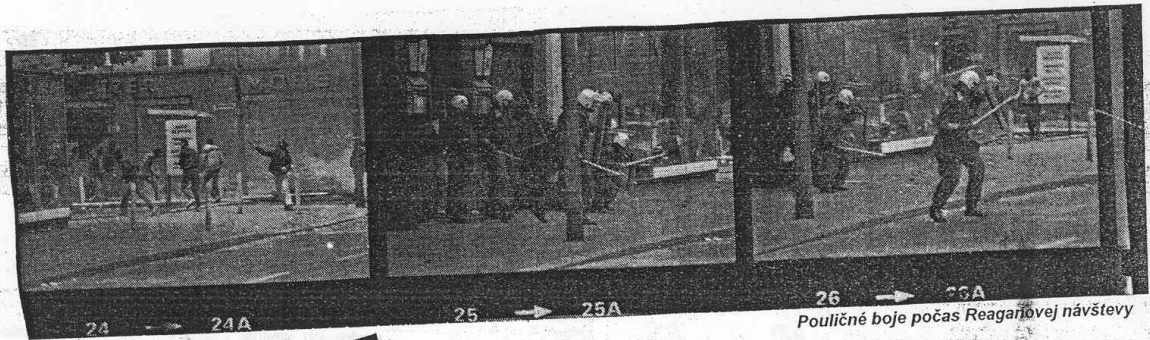
Prčina tejto náhlejšej zmeny v policajnej taktike bola hneď jasná. Bol to pokus o vytvorenie takej atmosféry teroru na uliciach, aby sa nikto neodvážil výjsť von a spôsobíť rozpaky pri príchode Ronalda Reagana 11. júna.

Boli prijaté aj ďalšie opatrenia. Obsadené domy boli prehľadávané a ničené. Anti-Reaganské letáky a transparenty, ktoré sa v nich našli, boli skonfiškované. Polícia tiež zatrela všetky anti-americké graffiti. A nakoniec bol úplný zákaz všetkých demonštrácií v meste počas návštevy.

10. júna pristál Reagan v Bonne, aby navštívil schôdzu NATO, konferenciu o znovuvyzbrojovaní. 400.000 ďalších ľudí prišlo do Bonnu, aby sa zúčastnili demonštrácie žiadajúcej odzbrojenie. Na nasledujúci deň odletel do Západného Berlína. Úrady tam dúfali, že sa zopakuje recepcia Johna F. Kennedyho z roku 1962, keď 100.000 Berlíňčanov vyšlo do ulíc, aby ho pozdravilo.

Ale časy sa zmenili. Intenzívna kampaň médií, distribúcia amerických vlajok zdarma a deň voľna v práci priviedli von len hŕstku Berlíňčanov, aby si vypočuli Reaganov prednes "Wir sind alle Berliner sprechen!" ("Sme všetci Berlíňčania!") Kennedy povedal, že najhrdšou pýchou slobodného človeka je "Ich bin ein Berliner!" ("Som Berlíňčan!") História sa opakuje ako divadelná fraška!

Pouličné boje počas Reaganovej návštevy

REAGANOVA POSLEDNA OBRÁZKOVÁ SHOW, 11 JÚNA 1982

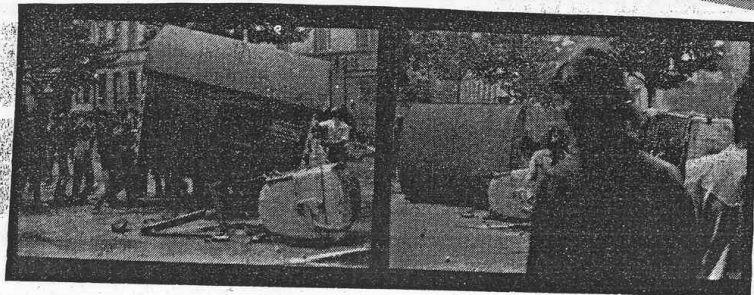
Peter H. Hornmann

Akokoľvek, *Alternative Liste* sa vzopreli zákazu zývali demonstráciu v centre mesta. Okolo 5.000 ľudí naskujúcich zatknutie a vážne zranenia sa pridalo. Polícia obkľúčila dav záterasami z ostnatých drôtov a oznámila, že ľudia budú musieť zostať tam, kde sú až kým Reagan neopustí mesto. Ale dav rozúrený vybudovaním tohto dočasného "koncentračného tábora" ho prerazil. Polícia týmto odporom stratila vládu nad situáciou a musela sa dať na náhly ústup zanechajúc za sebou jeden ich horiaci transportér.

Toto bol začiatok viacerých tvrdých pouličných bojov - tak intenzívnych, že sa radili hneď za tie, ktoré nasledovali po zabití Clausa Jürgena Rattaya. 300 ľudí bolo zatknutých. Z toho 200 potrebovalo lekárske ošetrovanie.

Počas nasledujúceho týždňa, v dôsledku predpokladanej roznecujúcej tlačovej kampane, bolo mnoho domov napadnutých skupinami pravičiarov. Hlavná kancelária *Alternative Liste* bola podpálená a *Innensenátor Lummer* oznámil, že uvažuje o podpore polície CS plynom a vystahovaní viacerých domov.

Frank Jackson, Júl 1982
Willibaldalexis Strasse 11
S Ecomedia's Squattovanie v
Západnom Berlíne

JÚL 1982-
DECEMBER 1983

NOVÝ ŽIVOT V STAREJ FABRIKE

GESAMTLOSUNG

KAMPAŇ za *Gesamtlosung* (súhrnné riešenie), bol posledný spoločný front predstavovaný squattermi. Bolo to na jeseň a začiatkom zimy, keď bolo ešte stále obsadených 122 domov. Hlavnou požiadavkou bolo zastavenie všetkých vystahovávaní, taktiež zmluvy pre domy, ktoré sú ochotné vyjednávať a pozastaviť vystahovávanie nevyjednávačských domov. Odvolali sa skoršie požiadavky o amnestiu a prepustenie väzňov.

Gesamtlosung sa pokúšal zachrániť čo sa dalo a zároveň precvičiť tak veľa solidarity ako len bolo možné s domami, ktoré odmietali vyjednávať. Ich slabina bolo, že to nevyšlo od squatterov samotných, ale od sponzorov, *Alternative Liste*, prenajímateľských organizácií, *Netzbau* (alternatívna stavebná a rozvojová spoločnosť, ktorá sa rozhodla financovať zmluvy, ktoré mali tieto domy dostať), a iných sympatizujúcich "založených" organizácií. Niektorí cítili, že ide o manipuláciu hnutia zhora. Akokoľvek, bolo to všeobecne podporované a v tomto čase sa squatter i zdali byť neschopní chopiť sa vlastnej iniciatívy.

Gesamtlosung mal síce svojich odporcov, ale oni neboli príčinou jeho zlyhania: za to bol zodpovedný Senát. To priťahlo veľké množstvo squatterov a ich prívržencov opäť do ulíc, ale dojem sily a jednoty, ktorým pôsobili, nebol pravdivým obrazom. Tým bolo to, že hnutie je na ústupe a rozdelené.

Gesamtlosung bol koncept vyvinutý vyjednávačmi z pozície slabosti. Čo niektorí videli ako nutnú prispôboivosť, to videli ostatní ako nedôslednosť.

U VÄČŠINY LUDÍ slovo "továreň" vyvoláva obraz nezmyselnej, nudnej, smiešnej a na nervy idúcej práce. A to zvlášť vtedy, keď ju vidia očami Dickensa - tehlová budova s malými oknami, zatlačená v štyroch uliciach, jednej z najľudnatejších častí Berlína. Takáto továreň stojí na Cuvrystrasse, Kreuzberg 36.

Avšak v tomto prípade staré príslovie "nesúď knihu podľa obalu" má svoj zmysel. Uprostred štvor stopových stien sa tu dajú nájsť zoskupenia viac ako desiatich klubov nezameraných na zisk, ale na ciele, ktoré majú kultúrny, sociálny a politický charakter. Továreň bola obsadená a "prekrstená" na *Kerngehäuse* (centrálne alebo "jadro tvoriace" domy). Vnútro toho istého bloku šesť poschodového bytového komplexu bolo tiež obsadené, pričom spôsob života a práce začal znovu fungovať podľa starých myšlienok. Je typické pre robotnícke štvrte v Berlíne, že práca a život prebiehajú na jednom mieste, čo umožňuje budovať rôzne spoločenské štruktúry, vďaka takým faktorom, ako sú: spoločné bývanie, práca, oddych a kultúrne aktivity. Zároveň to posilňovalo spoluprácu medzi malými obchodmi, ktoré sa dali nájsť na Hinterhofe (dvoroch) za jednotlivými domami.

História *Kerngehäuse*

Továreň bola postavená v roku 1888 tesárom Carlom Ahrensom ktorý o štyri roky zomrel. Potom bola predaná Herr Mullerovi ktorý obchodoval s dielcami na šijacie stroje (neskôr sa zameral na detské šijacie stroje). Výroba týchto detských hračiek bola odsunutá bokom počas dvoch svetových vojen, kvôli výrobe automatických pušiek a iných zbraní. Vďaka bombovému útoku sa rozloha továrne zmenšila zo 6 000 štvorcových metrov na 2 500 m² a od roku 1946 začala vyrábať zasa detské šijacie stroje. V roku 1977 Muller zbankrotoval a fabrika bola predaná KD Schutze za 500 000 mariek. A o jeden a pól roka bola znovu predaná, a to stavebnej firme "Dr. Marx s. r. o." za 1,9 milióna DM. Za krátky čas konzorcium špekulantov nazývaných *COMBAU* (zahŕňajúc tiež Dr. Marx), kúpilo celý blok 133 (továreň s prístavbami bytov) a naplánovalo rozsiahle zmeny (píše sa modernizácia - čiže demolácia). Tento špekulatívny predaj pobádal squatterov k obsadeniu bytov v prednej časti továrne. V tom istom čase sa *Citizen's Action Group SO36* (SO36 - je poštový kód pre vnútorný Kreuzberg) a *Zip Committee* stali legálnymi zástupcami squatterov a starousadlíkov, ktorí boli pod neustálym nátlakom špekulantov. *Zip* a *SO36* dali návrh, ako prepracovať celý blok, čím chceli zastaviť uskutočnenie plánu *COMBAU*. V júni 1980 to vyzeralo s *COMBAU* tak, že povolením užívania komplexu obyvateľmi ho znovu

nechá ich vlasnej iniciatíve - ale iba do budúceho septembra. Dovtedy mali obyvatelia radosť z toho, že si tu našli uplatnenie ich vlasné projekty a činnosti. Tiež si uvedomili, že sa blíži zima a Dr. Marx a *COMBAU* neinvestovali ani penning do údržby domu. Bolo to vtedy keď prišiel Dr. Marx prezrieť budovu po prvý krát a vydal papiere na to, aby squatter i mohli využívať blok na obdobie troch rokov. Dr. Marx sa ohradzoval tým, že opravy by mali byť financované z toho, čo obyvatelia získajú pri používaní budovy. Tak začal fungovať squatt s továrňou a bývaním. A predsa kontrakt medzi *COMBAU* a squattermi bol rýchlo ukončený náhlym policajným útokom a vystahovaním 12. decembra 1980. Na akcii použili obušky a zatkli veľa ľudí. A výsledok toho všetkého - *Kerngehäuse* prerušila kontakty so špekulantami a začala fungovať za plnej podpory squatt hnutia.

Kerngehäuse dnes

Filozofia ľudí fungujúcich v *Kerngehäuse* je pomáhať pri odstraňovaní hranice medzi životom a prácou. Pomocou rôznych projektov sa usilujú ponúknuť alternatívu "moderným ekonómom" v ich pohľade na prácu a v neposlednom rade funguje (*Kerngehäuse*) preto, aby pomohla pochopiť prácu ako niečo, čo nie je iba nutným zlom. Z pohľadu zamestnávateľov je to vec náhľadov - zredukovaných na minimum, ak namôžu byť odstránené úplnou automatizáciou. Z pohľadu robotníka je to "nevyťaženie" - pracovať znamená robiť obeť na úkor voľného času a pohodlia pričom mzda je akousi kompenzáciou za tieto obeť.

Ludia žijúci na Cuvrystrasse majú na prácu iný pohľad. Má pre nich najmenej tri základné významy: spôsob využitia a rozvíjania svojich schopností, cesta, ako zápasíť so svojim egocentrickou prirodzenosťou pripojením sa k ostatným pri obyčajnej práci, produkcia tovaru a služieb potrebných pre zmysluplnú existenciu. Pracujú spolu s priateľmi, nemajú šéfov a každý je oprávnený vyjadriť sa k problémom. Sú si vedomí toho, že tradičné pracovné metódy majú na svedomí stratu emócií, (napríklad rozdelenie a špecializácia pri práci) preto ak niekto začne pracovať na úlohe, tak sledujú celý proces až do konca.

Kerngehäuse projekty

Továreň je domovom pre tieto nasledujúce kolektívy: *Wood Workshop*, *Self-Help Health Group*, *Non-Nuclear Engineering Group*, *Babylonia*, *Taxi Collective*, *Food Coop*, *Ratibor Theatre*, *5 aus 36*. Čo sa týka ich doterajších konfliktov s úradmi, sú ozaj bohatí na informácie a rady z prvej ruky, ktoré ochotne poskytnú každému, kto má niečo so squattingom alebo

iným spríbuzeným hnutím. Cez *Kerngehäuse* workshop sú ochotní ponúknuť pomoc a rady pri opravách a obsadzovaní domov. Ich rady vyhľadávajú väčšinou "starousadlíci", za čo poberajú vo svojom okolí rešpekt a uznanie.

The Wood Workshop bol založený v auguste 1978 šiestimi ľuďmi, z ktorých piati si na živobytie zarábali stavaním javísk a kulis vo filmovom priemysle. Teraz sa špecializujú na tesárske práce pri renováciách - oprava podláh, okien, atď. Práca je toľko, že sa často spájajú s ostatnými skupinami. Po raňajkách spolu prediskutujú celý nadchádzajúci deň, pričom raz za týždeň sa stretávajú s ostatnými skupinami *Kerngehäuse*. Tiež založili malý kolo-workshop kde sa montujú hrnciarske kruhy a veterné mlyny. Dúfajú, že získajú nejaké peniaze montážou centrálného kúrenia a iných inštalácií pracujúcich na obnoviteľných formách energie. Zisk z tohoto odvážneho podniku bude investovaný do generálnej renovácie a na rozvoj továrne.

Self-Help Health Group (svojpomocná zdravotnícka skupina) - funguje vďaka ľuďom zo zdravotníckeho prostredia (terapeutom, ženským lekárom, špecialistom na dýchacie ťažkosti). Pokúšajú sa zvýšiť u ostatných osobnú telesnú starostlivosť a poučiť ich o tom, ako rozumne využívať služby zdravotníctva. Majú v pláne založiť knižnicu a prevádzkovať nasledujúce: dýchací a masážny workshop, skupiny zaoberajúce sa akupunktúrou, Shiatsu a ďalšie služby týkajúce sa terapie. Veľa skupín používajúcich alternatívnu medicínu už slušne zarába a tieto peniaze sú opäť vložené do renovácie, alebo použité pre potreby pacientov. Každý utorok od 4,30 do 7,00 hod. majú schôdzky otvorené aj pre verejnosť. Tu sa dá získať množstvo informácií a lekárskej rady.

Non-Nuclear Engineering Group špecializuje sa na veterné mlyny, ktoré zásobujú vodou polia a plantáže, svoj workshop ponúkajú tým, ktorí majú záujem o renováciu.

Babylonia je asociácia rôznofarebných ľudí, ktorých cieľom je pomôcť ostatným prekročiť vlastný kultúrny a politický rozhrád cez voľnú výmenu cudzích názorov, pocitov a myšlienok. Dosahujú to pomocou

organizovania hudobných a informačných večerov o rôznych krajinách sveta. Napríklad v októbri, *TALKA*, hudobná skupina z Peru, predviedla indiánske ľudové a súčasné piesne z Peru a minulý mesiac bola továreň miestom konania info-večera o Guatemale, spolu s filmami a debatami o situácii v Guatemale. Samozrejme, dá sa to len vtedy, ak niekto dokáže čítať a písať v danom jazyku. V *Babylonii* sa to dá, pretože tu žije niekoľko prisťahovancov hovoriacich turecky, španielsky, francúzsky, taliansky, portugalsky a nemecky.

Babylonia tiež rozbehla niekoľko programov, ktoré umožnia cudzincom lepšie porozumieť nemeckej kultúre a politickej situácii. Žiadne vedomosti nie sú predpokladmi. Stretávajú sa *Kerngehäuse*, café alebo v krčme a zaoberajú sa takými témami ako sú napríklad súčasná nemecká hudba a sociálne problémy tureckej komunity. Tiež chodia do divadla, kina alebo spoločne varia u jedného z učiteľov. Predpokladajú, že toto je ideálny a prirodzený spôsob, ako si osvojiť nemčinu. Väčšina zúčastnených sa na *Babyloniu* pozerá aj ako na kruh priateľov, nielen ako na vzdelávaciu inštitúciu.

Taxi Collective vznikol v apríli 1980 za pomoci 30 ľudí (23-40 ročných), z ktorých väčšina boli študenti alebo ex-študenti, pred tým pracujúci ako taxikári. Pre ich veľký počet sa neskôr podelili na päť členné skupiny. Každá zo skupín mala na vlastnú zodpovednosť úradné veci tak isto ako aj opravy áut, čo mal doteraz na starosti celý kolektív v slušne vybavenom workshope. Poplatky sú také isté ako u ostatných taxi služieb, s tým rozdielom, že zisky sú vložené do rôznych alternatívnych projektov.

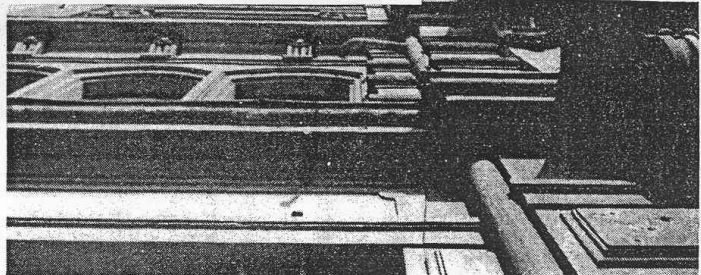
Food Co-op umožňuje ľuďom kupovať si prírodnú stravu za nižšie ceny ako v ostatných predajniach tohoto typu. Robia to tak, že suroviny kupujú vo veľkom priamo od pestovateľov asi v 30-50% cene. Sú ochotní pomôcť každému, kto chce rozbehnúť vlastný food co-op. (rady, info atď)

Ratibor Theatre Group bola založená v roku 1977 ľuďmi, ktorí mali skúsenosti s pouličným divadlom, klasickou drámou, kabaretom, politickou satirou a komédiou. Divadelné hry si píše sami, zamerajúc sa väčšinou na sociálne politické konflikty.

5 aus 36 (piati z Kreuzbergu 36) je *Kerngehäuska* rocková kapela, ktorá je známa hlavne svojou (a jednou z prvých) squatterskou skladbou *Lass die Leute freil!* (nechajte ľudí slobodných!), tá sa dá zohnať v dobrých predajniach platní alebo v favičovo politicky orientovaných knižkupectvách.

Všetci tí, ktorí majú niečo s *Kerngehäuse* zdôrazňujú za zábavu, zážitky spoločnej intimity, ktoré im práca prináša, a taktiež vedomie, že táto práca pomáha zabrániť zničeniu Kreuzbergu. Ich projekty a činnosti sú odrazom viery, že práca a voľný čas sú voľnými časťami jedného životného procesu a nemôžu byť od seba oddelené bez odstránenia radosti z práce, alebo pôžitku z odpočinku.

Corliss Anderson and Eddie Roberts
z Bar Fax

Tak napr. keď boli v októbri vysťahované dva domy nevýjednávačov na Reuter/Plüger strasse a v ten istý deň Senát oznámil, že iných 26 domov do niekoľkých týždňov takmer určite získa zmluvy, boli síce protesty, ale myšlienka vyjednávaní *Gesamtlosung* prežila.

Týchto 26 domov, ktoré boli medzi prvými, čo získali zmluvy, patrilo *Neue Heimat*. Bola to stavebná spoločnosť, ktorú vlastnilo Poradné Zhromaždenie Nemeckej Obchodnej Spoločnosti. 2. novembra boli bez varovania vysťahované 2 z nich na Massen strasse, v okrese Schöneberg. Dôvod, udaný *Innensenátom*, bol, že domy sú "kriminálnické" a sú "záťažou pre okolie". Tieto vysťahovania boli fackou pre tých, ktorí dúfali, že *Gesamtlosung* by mohol byť skutočne riešením.

Neue Heimat povedal, že je ochotný vrátiť domy squatterom na zmluvnom základe, ak to Senát odsúhlasí. Nasledujúcich pár dní sa to zdalo byť možné. Senát to však nakoniec odmietol. Znamenalo to koniec *Gesamtlosungu* a aj vyjednávaní. V decembri už nebol *Netzbau* riešením a zatiaľ hlavný tajomník Berlínskych Kresťanských Demokratov Dieppen, ktorý sa snažil stať starostom v r.1984 (čo sa mu aj

podarilo) hovoril, že z dôvodu "spoločenskej hygieny" by mohlo byť vystahovaných viac domov. Squatterri v približne 100 zostávajúcich domoch, ktoré boli ešte stále obsadené aspoň verejne rozprávali o budúcnosti bez zmlúv.

ÚPADOK

Rok 1983 bol viac-menej pohrebom hnutia. Keď domy a skupiny domov pod hrozbou vystahovania začali vyjednávať z vlastnej iniciatívy, postoj vyjednávačov zaujatý po Massenstrasskom vystahovaní sa rýchlo strácal v ničote. Vo februári bol dokonca *Netzbau* opäť sfomovaný.

Vystahovania nasledovali jedno za druhým. Niektorí squatterri opúšťali svoje domy radšej dobrovoľne, ako by mali zažiť traumu a ďalšie súdne procesy, ktoré by nasledovali po vystahovaní. Ale taktiež niektoré domy dostali svoje zmluvy. Niektoré z nich sa navrátili do relatívneho bezpečia legálnosti. Iné použili svoje nové legálne postavenie ako základ pre pokračujúci politický a spoločenský dohovor.

Všetky tieto domy zaujali stanovisko proti rastúcej kriminalizácii, nezhodám v hnutí, rastúcemu nedostatku "SILY" (pozitívna energia) a fantázie. A v tom istom čase sa ostatné politické prúdy dostávali do popredia.

KRIMINALIZÁCIA

V roku 1981 nebola polícia dostatočne pripravená a veľmi často nebola schopná kontrolovať situáciu na uliciach. Do začiatku roku 1983 to už nebola pravda. V dôsledku nárastu počtu ľudskej sily a hľadok, lepšieho vybavenia, taktík a brutálnejších metód, znovu nadobudla kontrolu.

Od roku 1981 tiež začalo pravidelne klesať množstvo ľudí zúčastňujúcich sa squatterských demonštrácií. Bolo to spôsobené zvýšenou pravdepodobnosťou ťažkých zranení a/alebo skončenia vo väzení. Pravidelné prehliadky domov, zvyčajne pod najhlúpejšími zámienkami, pokračovali v nezmenšenej počte. Za tri roky bolo vykonaných 600 domových prehliadok.

Pomaly sa tiež rozbehla do akcie legálna mašinéria súdov. Začalo sa to skôr, než to malo účinok. Ľudia sa veľmi často pokúšali v r. 1982 alebo v r. 1983 o niečo, čo sa stalo v r. 1981, ale

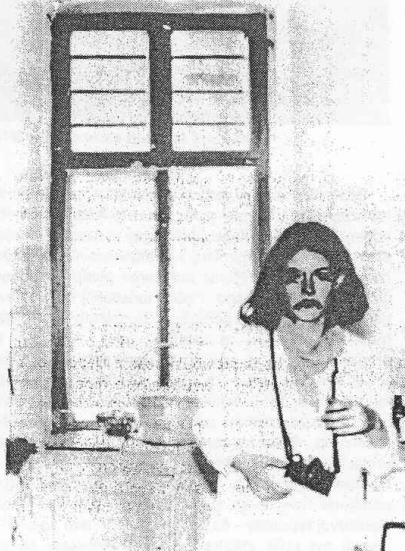
Kuckuck festival, leto 1983

ŽENSKÁ KAVIAREŇ

OČAKÁVANÝ PRÍLIV NÁVŠTEVNÍKOV do našej kaviarne sa neuskutočnil. Miesto toho sme si začali uvedomovať ťažkosti pubov len pre ženy, ktoré už zavreli. Ženy síce prišli, ale celý deň presedeli pri jednej káve 1 marka za šálku kávy. Na jednej strane sme s našimi návštevníkmi zažili veľa zábavy, predovšetkým sme mali čas s nimi "pokecať", ale na strane druhej sme mali veľa práce - umývanie riadu, udržiavanie poriadku a pod. Po smene sme boli často vyčerpané. Vrcholom všetkého však bolo to, že večer sme často mávali zárobok päť mariek. Máme totiž veľmi nízke ceny, tak ako by to malo byť v alternatívnom projekte v osquatovanom dome. Napriek tomu sa vtedy stávalo, že niektoré ženy sa sťažovali na naše ceny, priniesli si svoje vlastné koláče a vyžadovali ďalšiu kávu zadarmo, pretože naše šálky boli rôznej veľkosti. Nie žeby sme mali stratu, ale miesto nie je zlatou baňou. Konieckoncov je ešte stále v renovácii.

Príjem, ktorý sme mali nikdy nepokryl náklady na renováciu, nehovoriac, že neumožňoval splniť také extravagantné želania, ako obstaráť šľahač alebo slušný stereo systém. Renováciu sme z väčšej časti financovali z benefičných akcií, členských poplatkov a darov.

Domnievali sme sa, že budeme mať v kaviarni viac času tvorit, uskutočniť naše nápady, robiť výstavy a informovať verejnosť. Ale viesť kaviareň nám zoberalo príliš veľa času a energie. Najhoršie na tom bolo, že práca vždy smerovala k tomu, že sa stane rutinnou. Zo začiatku bola niečím novým a zaujímavým, ale postupne sa to stále viac stávalo rutínou. Niet pochýb - idealizmus vymizne, keď sa alternatívny spôsob práce stane monotónny.

Frauenbewegung und Häuserkampf - unversöhnlich?

Frauenbewegung und Häuserkampf - unversöhnlich?

Na strane druhej sa naša ponuka vždy stretávala s veľkým záujmom. Ženy, ktoré nikdy nespolupracovali so ženským hnutím, prichádzali ku nám. Prichádzali k nám všetky typy žien - staré, slobodné, ženy v domácnosti s deťmi, žiačky, cudzinky, ktoré hľadali informácie, ženy hľadajúce skupinu, ku ktorej by sa mohli pripojiť. Jednoducho - naša práca bola dôležitá.

Ďalší problém vznikol kvôli zloženiu našej skupiny. Potreba pracovať na smeny viedla k tomu, že bola ponechaná iba na študentky. Mnohé pracujúce ženy nemohli venovať toľko času práci, ktorú smeny vyžadovali a nakoniec od skupiny odišli. Tak ako skoro vo všetkých projektoch ľavicovej a alternatívnej scény, sú to študentky, ktoré majú pohyblivý časový plán a chcú plnohodnotne a "politicky korektné" pracovať na udržiavaní kaviarne. Musíme nájsť iný spôsob financovania a práce. Je otázne, či môžeme skutočne pokračovať v doterajšom spôsobe práce. Mnohé z nás pracujú a študujú, takže náš čas musíme deliť medzi štúdium, zarabanie a prácu v café. Veľa z nás, najmä cez prázdniny, si musí nájsť príležitostnú prácu a potom sa začína problém ako rozdeliť smeny medzi pár žien, ktoré zostanú. No predsa sme dokázali udržať miesto otvorené, od doby, keď sme začali, aj keď súčasná politická a ekonomická situácia / znížená finančná podpora, menej príležitostných prác, okrem toho zle platených / je jasne citeľná v množstve energie a času, ktoré vkladáme do miesta. Ale hľadáme cestu ako sa dostať z tohoto začarovaného kruhu alternatívneho sebaužívania sa.

From Frauenbewegung und Häuserkampf - unversöhnlich? (Women's Movement and Squatting Movement - irreconcilable?)

pokuty a väzenie (vyše 2 roky za ťažké narušovanie verejného poriadku) boli neustále demoralizujúce tlaky na ľudí. Predovšetkým nastala hrozba skončenia vo väzení bola veľmi efektívna pri udržiavaní ľudí mimo ulíc.

Springerova tlač tiež pokračovala vo svojej kampani a bola ďalším kolesom v mechanizme na izoláciu squatterov od obyvateľstva a na uľahčenie procesu kriminalizácie.

Tu sú nejaké konkrétne príklady:

August 1982: Polícia prehľadáva 15 domov v jednom dni, aby skonštruovala plagáty, ktoré boli vyhlásené za nezákonné, lebo *Innensenátor* Lummer je na nich zobrazený ako "pravičiarsky radikál". Policajná umelecká četa (najobľúbenejšia farba: šedá) vyraža do akcie, aby zatierala nežiaduce objekty, kdekoľvek sa objavia.

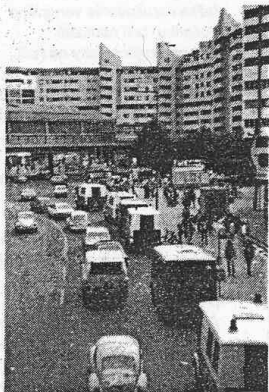
Zima 1982: Úrad verejného žalobcu začína vyšetrovanie aktivít Kreuzbergskeho člena zastupiteľstva Orlovskeho, prívrženca squatterov. Vyšetrovaným zločinom je "napomáhanie a nabádanie k priestupkom" (počas vyjednávaní šiel ako medzičlánok do obsadeného domu) a "krádež" (použil oficiálny listový papier a známky, keď niekomu písal do väzenia).

Zima 1982: Berlínsky súd sa vyhráza, že oddelí dieťa od matky, ak aj naďalej budú bývať v obsadenom dome.

Január 1983: Polícia vystavováva Fidicinstrasse 43 a odstavuje zásobu vody z dôvodu, že sú ukradnuté. O niekoľko hodín sa vrátia so zdravotníckymi úradníkmi, ktorí dezinfikujú dom tým, že všade kladú jed na potkany, aj na posteľ ľudí. ("Sociálna hygiena")

Máj 1983: Polícia zatýka 5 ľudí v bare v Kreuzbergu a obviní ich z podpačstva. V nasledujúci deň Springerova tlač publikuje ich fotky a mená a hovorí, že nie sú dostatočné dôkazy, takže by verejnosť mohla polícii vyjsť v ústrety a pomôcť. Bola zorganizovaná demonstrácia na protest proti tomuto "Springerovmu konaniu". Malé množstvo demonstrantov bolo niekoľkonásobne prevýšené políciou, ktorá ich obklopovala celou cestou až k budove Springer. Vzadu, kde sa polícia snažila zamádziť fotografovaniu, boli ľudia kopaní a bití policajnými štípmi, aby ich donútili ísť ďalej s ostatnými. Obvinenia proti piatim zatknutým boli stiahnuté.

Jún 1983: Vystavovanie domov na Willibaldalexis/Heimstrasse: Miestny protestantský kostol vyjednával s vlastníkmi o kúpe týchto domov a potom ich chcel

V Kreuzbergu

ČAROVNÝ OSTROV

lacno prenajať squatterom. Okrem prízemia, ktoré si chceš kôstol ponechať a zriadí tam škôlku. Tri dni pred podpísaním zmluvy prišla polícia a uskutočnila ... vystahovania. Lummer rozhodol, že domy sú "kriminálnické". Medzi uvádzané zločiny patrilo "urážanie zastupiteľov oficiálnych úradov" menovite samotného Lummera a "poburovanie" - všetko na základe visiácií zástav z okien domov.

Týchto zopár príkladov o tom, ako sa štát vysporiadať s problémom squattov, sú iba vrcholom ľadovca. Do konca roku 1983 všetky mestské oblasti, s výnimkou Schönebergu a vnútorného Kreuzbergu, boli systematicky čistené a obsadených domov zostalo menej ako 30.

PRI CESTOVANÍ VÝCHODNÝM NEMECKOM človek mŕňa každých pár kilometrov, tabuľky, ktoré oznamujú vodičovi, že je vzdialený toľko a toľko kilometrov od hlavného mesta NDR: "(BERLÍN hlavné mesto NDR-97km) -alebo podobne. Tá istá cesta tiež s nechufou informuje motoristov, že tá istá diaľnica poskytuje mysteriózne miesto, alebo stav, alebo oboje pod názvom "Transit Westberlin". táto informácia je tu nakreslená z rôznofarebných písmen na rôznofarebnom pozadí. Či sa na "Westberlin" pozeráš ako na šialený umelý ostrov konzumu a kapitalistického úpadku, alebo ako na ostrov slobody v červenom mori, to záleží na tvojom politickom vkuse, ale obidva postoje sú používané ako prejav ideológií a polarít Studenej vojny.

Samozrejme obidva z načrtnutých postojov práve z dôvodu akým sú uzamknuté v politickej štruktúre ustanovenej takmer pred 40. rokmi, sú pre mnohých ľudí (vrátane autora týchto riadkov) rovnako zavádzajúce a rovnako nebezpečné. A je to Západný Berlín, ktorého sa tento článok týka, ktorý sa dosť ironicky stal jedným z centier alternatívneho politického zmysľania, ktoré sa na slepý materializmus a konzum západnej (a predovšetkým západonemeckej) spoločnosti pozerá ako na rovnako utlačateľský systém ako autoritárske byrokracie Východu. Teraz nasleduje "niekoľko poznámok", náhodná cesta po čarovnom ostrove, niekoľko nepokojných snov.

Kukuck-šťastne sa hrajúce dieťa

Hranie sa na vojnu

Autokary

Niekoľko stoviek yardov od Brandenburskej brány, na západnej strane múru sa nachádza sovietsky vojnový pamätník. Tento úsek cesty je uzavretý z oboch strán a prístup je povolený len autokarovým zájazdom, nekonečný konvoj týchto autokarov pomaly prechádza cez automatickú bránu. Počas turistickéj sezóny sa to deje celý deň. Oproti pamníku v Tiergarten sa nachádza medzera v kroví a ocelový plot, kde sa tiež zhromažďujú ľudia, aby sa tu pozerali a fotografovali. Pred desiatimi rokmi z tohto miesta niekto zastrelil jedného z ruských vojakov. Na druhej strane pamníku na severozápadnom rohu Tiergarten sa nachádza Reichstag. Bolo to obnovené v roku 1961 a je tu umiestnená stála výstava s názvom "Otázky nemeckej histórie". Skúmajúca povaha tejto výstavy je trochu narušená tým, že sa týka po vojnovéj éry a vytvorenia Spolkovej republiky - čo sú veci, ktoré - ako sa zdá - by nemali byť príliš zblízka skúmané. Autokary sa však sem aj tak hrnú. Takmer identické zástavy NDR a Spolkovej republiky vejú z Brandenburskej brány a z Reichstagu. Sú to rivalské vlajky na stredovekom vojnovom poli.

Americký tank na vojenskej prehliadke príšelcov, leto 1983

Spor v bare

Štvrtková noc v Kreuzbergu - na území neďaleko múru, ktoré je obývané prisťahovalckými robotníkmi, squattermi atď. - je svojim spôsobom príťažlivá a vzrušujúca. Túto zvláštnu noc sú na strategických miestach zaparkované vozidlá zásahovej polície. Na Heinrichplatz popíjajú pred krčmou skupinky ľudí. Každé dve minúty sa námestím preženie policajné auto. Príležitostne sa ozve buchot, keď kameň zasiahne pohybujúci sa cieľ. Námestie je okamžite plné policajných vozov a policajtov. Každý (dokonca aj punx) sa tise spáť do krčmy a ľudia zafahujú kovovú závoru nad dverami. Pokračujeme v pití, keď sa polícia zoraďuje na chodníku s obuškami a štípmi. Napokon sa ukľudňuje konfrontačná atmosféra a závoja je vytiahnutá. Ideme hore smerom na Oranienstrasse, kde je bar, vtipne nazvaný "Sláinte". Nieкто vyhodil z okna malé vajce, naplnené farbou, na policajný voz. O desať minút sa vrátili aj z posilami. Ľudia začali utekať po schodoch, prenasledovaní policajtami v bielych prilbách s dlhými obuškami. Ľudia sa vracajú do miestnosti, niektorí sa pokúšajú zo stolov a stoličiek postaviť barikády. Z oboch strán sa ozývajú výkriky a treskot nábytku. Pokúšajú sa kohosi zadržať, ale v nasledujúcej potýčke sa im stratili. Vracajú sa k dverám a schytili náhodného človeka. Nastáva ďalší boj s ohýbajúcimi sa obuškami - jeden obuškou zasiahol lampu zavesenú na refazi, ktorá sa začala nekontrolovateľne otáčať a vrhať tak sprehádzané tiene. Zrazu sa opätovne zmocnili svojej obete a vybehli dolu schodmi. "Sláinte" ? - možno to má s tým čosi spoločné, neviem.

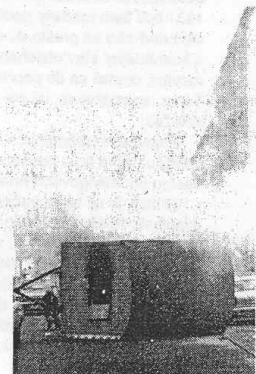
Kukuck festival

Ochrana

Rozkvitnutá májová sobota. Koná sa verejný "festival", deň Spojených Vojenských Osláv. Zvyčajné policajné kordóny pozorne strážia zhromaždené davy ľudí. Neukážu kotúče ostnatého drôtu v Tiergarten, to sa v správach neobjaví - ukážu len rady tieskajúcich hodnostárov. Veliteľ britského sektoru zakázal lepenie plagátov a šírenie letákov v okolí osláv. Napriek tomu niekoľko malých strojov písaných kusov papiera úspešne koluje medzi zhromaždenými ľuďmi a oznamuje: "Oslavy militarizmu sú reklamou na ďalšiu vojnu." Eskadra amerických tankov má na hlavni každej zbrane namaľované meno rozličných častí mesta. Opilec v stredných rokoch začína vykrikovať čosi o roku 1941... Polícia ho ignoruje. Nieкто sa spýtal starej ženy, prečo tieska, keď idú americké jednotky. Odpovedala: "V posledných dvoch vojnách som všetko stratila a oni ma ochraňujú."

Protest proti vojne

VNÚTORNÉ PROBLÉMY A ODPOR

Ale hnutie muselo čeliť aj vnútorným problémom. Dlhý čas bola otázka, či vyjednávať alebo nie, hlavným dôležitým prvkom. Vyjednávači, ktorí boli vo väčšine, podporovali názor, že vyjednávanie je jediný možný spôsob, ako zachovať "slobodný priestor" získaný v roku 1981. Nevyjednávači obhajovali náhľad, že hnutie by si malo udržať svoju pôvodnú pozíciu a nevyjednávať až dovtedy, kým budú ľudia vo väzení. Urobiť to ináč by mohlo sklamať a okrem toho vyjednávanie prinášalo veľmi málo výhod.

Do určitej miery boli oba názory overené udalosťami. Iba tie domy, ktoré vyjednávali, si udržali svoj "slobodný priestor". Ale na druhej strane, až doteraz iba 55 domov získalo zmluvy. Časom diskusia medzi vyjednávačmi a nevyjednávačmi prerástla do zlomyseľnej slovnej vojny. Vyjednávačov obviňovali z oportunistu a oni na oplátku ohovárali nevyjednávačov, že ich neschopnosť spojiť sa a vyjednávať poslúžila k oslabovaniu hnutia zvnútra.

Korene týchto nezhôd boli vlastne rozdielne dôvody, pretože jednotlivé skupiny na začiatku obsadzovali tieto domy. V roku 1981 boli tieto rozdiely nedôležité, ale hneď ako sa prešlo do obrany a beznádejného stavu obliehania sa rozvíjal, dostali sa do popredia. Teraz, samozrejme, už nie sú dôležité.

Bojovná konfrontácia s políciou, ktorá bola podstatnou časťou squattingového hnutia v r. 1981/82, je už teraz vecou minulosti. Posledné výtržnosti, ktoré sa týkali squatterov, sa udiali v júni tohto roku. Išlo o Turm (Veža). Bol to politicky aktívny nevyjednávačský dom v Kreuzbergu, ktorý mal Škôlku a ženské kino. Bol vystavovaný spolu s domami na Willi-Baldaxeis/Heim strasse. V nasledujúcich bojoch, ktoré trvali

Kukuck festival

Vážnosť

Raňajky na chodníku vonku v jedno nedeľné ráno. Napriek skutočnosti, že sa zdá, že nikto nemá peniaze, stôl je zaplnený rôznymi syrmi, studeným mäsom, rohlíkmi, kávou, kto si doniesol fľašu šampanského. Typ ľudí, ktorí nezvyknú ťahať svoj nábytok na ulicu, aby sa tu najedli, prechádzajú okolo s odsudzujúcimi výrazmi na tvárach. Poprieť v Nemecku "vážnosť" je politickým aktom, ktorý zavádza do praxe starý hippie - ideál (hoci za stolom sedia rovnako aj punkeri) o úplnom zjednotení "politiky" a radosti, avšak v temnejšej dobe.

Nepokojné sny

Otvorený deň na Tempelhof USAF Base (základňa amerických leteckých vojenských síl). Deti sa hrajú v a na tankoch a obrnených transportéroch a pozerajú sa na ne ich spokojní rodičia. Koná sa parašutistická prehládka a hlas ženy nás informuje, že Vojenské Komando Spojených štátov je vždy pripravené vyslať svojich ľudí a stroje do každej časti sveta, kde by bola ohrozená demokracia. Dvomi ženami sa podarilo prepašovať protivojnovú zástavu, ktorú rozvinuli pred francúzskym tankom. Zopár zmätených francúzskych vojakov sa pokúša zhrbnúť túto vlajku. Prichádzajú dvaja americkí agenti a zadržali tie dve ženy. Čakajúc na príchod berlínskej polície sa pustili do hádky so ctihodným nemeckým manželským párom v stredných rokoch. Prečo to nejdete vyskúšať na východe - kričali na ženy - pozrite sa, aká je tam sloboda. Na mieste by vás zadržali, ak by ste to tam čo len skúsili - vyškľabil sa ten manželský pár. V tej chvíli prišla berlínska polícia a ženy na mieste zatkla.

Trosky

Festival pod holým nebom na rozostavanom stanovisku. Napriek nemilému okoliu to je ohromný úspech, ktorý ešte o druhé ráno stále frčí. Kapely hrajú, ľudia jedia a pijú. Na stenu jednej budovy sa premieta starý hororový film. Zdá sa, akoby kusy dreva, tehál a zeme sa naraz stali vhodným miestom na život, akoby sa tak objavila nová, pružná forma existencie - ako plevel rašiaci v medzerách na dlažbe chodníka. Deti sa šťastne hrajú na týchto troskách.

Sobota - 18. jún 1983

15 000-ový sprievod do Kreuzbergu proti znovuotvoreniu nenávisťnej kampane proti cudzincom squatterom a faviči, ktorú viedla pochybná skupina nazývajúca sa "Konservative Aktion". Pokus polície zadržat dvoch turkov za vyvesenie zástavy, na moste vypukol pouličný boj, ktorý trvá až do noci. Územie vyzerá chaoticky a pripomína surrealistické filmové scény: všade sú pohodnené kamene, dym z horiacimi barikád a zapáchajúce mračná slzotvorného plynu s vyznášajú nad rozpálenými ulicami. Okolo prechádzaj policajné autá, zrejme náhodne, z ničoho nič zastavujú policajti zaútočia obuškami a zatýkajú ľudí. Neexistujú nič také ako nevinní okoloidúci... Je to čudné - pochádza to asi z Írska - vydieť takýto druh "policajnej ochrany", ale niet pochýb, že niekto z Belfastu či Derr by len pokrčil ramenami ale opýtal sa, čo je na tom tak zvláštne?

Čarovný ostrov. Čarovný? Áno, svojím spôsobom. Tom zmysle, že takmer pred 40 rokmi bol zamrznutý chytý do začarovanej pasce. Je to iný svet. A o konce polaritu, v ktorej je západný Berlín zasadený, s časťou jednej väčšej polaritu - novej studenej vojny akokoľvek inak to chcete nazvať. "Ekonomický Záraz" sa skončil a v blízkej budúcnosti sa nič podobného a neobjaví. Aj tak je ale Kurfurstendamm stále prepchan prosperujúcimi skupinami ľudí, bohatými kaviarňičkan luxusnými obchodnými domami, ale toto universum postupne začína pomaly rozkladať a Nemecko vyzerá ako dejisko nepokojev, punx, anarchistickej politiky nepochopenia, v rámci Berlína nemôže "zvítaziť" a jedna strana, pretože celé mesto je v koncoch nezáleží na tom, koľko amerických zástav veje v mnohých vojenských prehládkach. Keď si to uvedo dostatočné množstvo ľudí, čaro sa zlomí, a začarova ostrov sa zmení na ... občarovaný. Niet pochýb, že to vybavila aj vojna, ale človek dúfa, že k tomu nebudú musieť dôjsť. Tiež je tu nebezpečie znovuzroder fašizmu vo veľkom merítku, ale človek dúfa, že tentor bude okolitý odpor dostatočne silný. Nepokojné sny Začarovaný odpor? Ale áno - to všetko a ešte omno viac, ale pivo je tu lacné a autobusy chodia celú noc.

Martin Griffin

Z: "Ekonomia's Squatting in West Berlin"

POMSTA ŠTÁTU

SÚČASNÁ VLNA kriminálneho stihania pokojných demonštrantov je sledovaná aj médiami, ale "krížová výprava", ktorý vedie berlínsky úrad štátneho žalobcu (prokurátora) proti bývalým squatterom, získava sotva nejakú zmienku v tlači. So squattingom je "koniec", minulý november boli posledné domy buď vysťahované, alebo legalizované a senátor Lummer mohol vyhlásiť, že "táto temná kapitola histórie mesta" je uzavretá. Avšak politické oddelenie úradu štátneho žalobcu v Moabite je stále veľmi aktívne. Približne 1 000 ľudí, ktorých zadržala polícia v obsadených domoch, je obžalovaných z "Hausfriedensbruch" (inak povedané z porušovania domovej slobody...) často spolu s "bránením vo výkone policajnej služby" či krádežou elektriny, plynu, alebo vody. Prvé rozsudky už boli vynesené.

Keď bola v septembri 1980 obsadená budova na Chamisplatz č.3 a krátko na to došlo k vysťahovaniu, 12 zainteresovaných ľudí bolo obvinených z Hausfriedensbruch, ale počas nasledovného vyšetrovania vo februári 1981, úrad štátneho žalobcu na odporúčanie justičného senátora, žaloby stiahol.

Obvinenia z porušovania domovej slobody znesené proti squatterom počas posledných mesiacov sociálno-demokraticko-liberálnej mestkej vlády nikdy nevedli k obžalobe. Od toho času zaviedla politika senátu rozlišovanie medzi "mierumilovnými" a "násilníckymi" squattermi. Vedúci predstaviteľ politického oddelenia štátneho žalobcu dokonca zdôrazňoval, že nemá nič proti Instandbestzer-om (čo znamená "obnovujúcim squatterom" - slovo, ktoré používajú squatter i vo všeobecnom význame, ale autority štátu ho často zvyknú používať na rozlišovanie medzi dobrými, usilovnými a pokojnými squattermi a len čisto "obsadzovateľmi" - "Besetzer"), ale sú jedine proti násilným zločincom, proti ktorým si zaumienili postupovať so všetkou "prísnosťou". Táto stratégia - "drakonická" (=prísne) rozsudky pre všetkých vrháčov kameňov, a mierne rozsudky pre "pokojnú väčšinu" - tiež odrážala tedajšiu verejnú mienku. Z dôvodu stupňujúcich sa problémov s bývaním, keď boli mnohé prázdne budovy a keď vyšli najavo škandalózne rozšírené praktiky mafie operujúcej s bytmi, tak vtedy veľká časť verejnosti bola za legalizáciu squattingu. A politici a právnici boli nútení pripustiť, že to boli práve squatter i, kto zviditeľnil túto situáciu na verejnosti.

Niektorí právnici dokonca zašli tak ďaleko, že vyhlásili, že "sloboda/pokoj" prázdneho domu nemôže byť "porušená". Erich Kuchenhoff, známy expert na trestné právo pôsobiaci na Munsterskej Univerzite, vyhlásil, že prázdny dom nemá žiaden "pokoj", ktorý by mohol byť narušený. Tvrdil, že: "Nesplnením spoločenskej povinnosti, ktorú ukladá vlastnícke právo, sa vlastník domu zámerne vzdáva ochrany vyplývajúcej z trestného zákona." Niektoré súdy v Západnom Nemecku práve na tomto základe stiahli žaloby na squatterov z porušovania domového "pokoj". Súd v Dolnej Saxónii zistil, že v prípade domu, ktorý čakal na demoláciu, nemohli squatter i prestúpiť či porušiť vlastnícke práva, a celý prípad bol odložený. Tieto právnické špekulácie sa nikdy nestali precedensom, ale navodili politický klímu, v ktorej sa so squatterským hnutím zaobchádzalo s určitým rešpektom.

V Berlíne sa Úrad štátneho žalobcu podvolil oficiálnej politike Senátu len po značnom nátlaku. Ale keď na začiatku r.1981 pripadla vláda v meste do rúk kresťanským demokratom, táto politika sa zmenila. A od tejto doby sú nástroji na zaobchádzanie so squattermi demoličné rany a policajné obušky. Vtedy tiež začalo "hnutie" upadať a obnovila sa "tvrdá línia" politického oddelenia.

22. septembra toho roku dal minister vnútra Lummer vysťahovať osem domov. V Charlottenburgu počas policajnej operácie na Knobelsdorferstrasse, polícia si poznamenala mená a adresy 180 zadržaných ľudí a Úrad štátneho žalobcu vznesol proti ôsmim z nich žaloby. Odôvodnením zadržania týchto ôsmich ľudí bolo to že "s obvinenými musí byť zaobchádzané ako s obyčajnými priestupníkmi zákona". Inými slovami, počas pádov do iných domov už mali od polície ich mená a adresy.

V iných prípadoch boli ľudia stíhaní ako "priestupníci zákona" z toho dôvodu, že ich polícia objavila niekoľko krát v tom istom dome počas opakovaných nájazdov. Taktó bolo teda možné obviniť veľké množstvá squatterov z porušovania domového pokoja, čo je

Demonštrácia napadnutá slzným plynom, sobota 18. júna 1983

koľko nájazdy polície a kontrolovanie totožnosti boli veľmi časté a to napriek tomu, že oficiálna politika Senátu bola stále taká, že v jednoduchých prípadoch "porušovania domového pokoja" sa nemali vynášať žiadne obvinenia.

8. mája 1983 hlásila policajná hládka obsadenie domu v Spandau. Dom bol určený na zbúranie. Štyria policajti vstúpili do budovy, schody našli zabarikádované a napokon sa dostali dovnútra cez diery na streche. Squatter i, ktorých objavili v podkrovi boli - podľa ich vlastných oficiálnych vyhlásení - "pokojní" a policajti si boli istí, že "pre nich nepredstavovali žiadnu nebezpečnú hrozbu".

13 žien a mužov sa nechalo zadržať a skontrolovať si totožnosť bez kladenia odporu. Ich akcia, ktorú aj polícia považovala za symbolickú, trvala asi pol hodinu. Štátny žalobca informoval vlastníka budovy o tom, že má právo začať s squatterom za porušenie domovej slobody, ale vlastník to nechcel urobiť. Ale v auguste toho roku Štátny žalobca Dohms mal opätovný pohovor s dotýčajnými službukonajúcimi policajtmi. Tentoraz ho zaujímali barikády a po rozhovore s políciou obvinil

niekoľko hodín, boli postavené barikády, polícia použila slzný plyn a vykonala 33 zatknutí.

18. júla videl Berlín najneľútostnejší pouličný boj toho roku. Malá fašistická skupina, ktorá sa nazývala *Konzervatívna Akcia*, sa rozhodla vpochodovať dovnútra Kreuzbergu, aby tam odovzdala kvety Turkom a požiadala ich "zdvorilo", aby opustili Nemecko. Boje začali popoludní pri konci 15.000-ovej odvetnej demonštrácie, keď polícia zatkla niektorých ľudí, ktorí chceli vyvesiť antifašistické zástavy na miestnej stanici metra a trvali až do noci. Celé hodiny polícia striekala slzný plyn, rozháňala sa obuškami a masovo zatýkala (vyše 200), kým sa jej podarilo znovu získať "kontrolu". No tieto výtržnosti sa netýkali bezprostredne squatterov.

Fantázia a *Sila* roku 1981 už viac neexistovali. Pomaly slabli. *Kultúrny šok*, série kultúrno-politických udalostí na konci roku 1982, sa pokúšali znovu oživiť tento vzťah hnutia. Tak boli tiež postavené stanové osady na verejných námestiach v lete 1983. Boli tri. Jedna, kresťanský *Chaotenburg*, bola postavená v oblasti Charlottenburgu po tom, čo tam bolo vysťahovaných zopár domov a 200 squatterov. Ďalšie dve boli

v Kreuzbergu. Jedna vznikla po vysťahovaní domov na Willibaldalexis/Helmstrasse a jedna po vysťahovaní *Besetzerecku* počas výtržností *Konzervatívnej Akcie*.

Leto 1983 bolo tiež výrazné anti-bojovými akciami. Jednou z nich bolo zablokovanie hraničného priechodu do Čiech (Bod Charlie) po oznámení výsledku *Bundestagského* (Federálny Nemecký Parlament) rozhovoru.

Tieto akcie neboli výlučne squatterské, ale veľa squatterov sa na nich iniciatívne podieľalo a tvorilo ich časť. Squatterské zaradenie do väčšieho mierového hnutia bolo nepochybne. Vcelku sa squatter i a exsquatter i miesto toho stávali menej a menej viditeľnými ako squatter i, ale veľa z nich sa

zapájalo do iných oblastí politickej a kultúrnej aktivity.

Podľa *Ermittlungsausschuss* (legálna podporovateľská skupina), je stále vo väzení asi 14 ľudí za priestupky týkajúce sa squattingu. Je ťažké posúdiť presne, ako veľa podpory dostávali ľudia vo väzení od hnutia. Niekedy to bolo veľmi dobré, ale niekedy neboli vôbec navštevovaní. V roku 1982 bola *Ermittlungsausschussom* zorganizovaná Vianočná balíková akcia. Táto akcia sa netýkala výhradne squatterov, ale bola spustená tým istým krídlom politického spektra. Toho roku sa to už nezopakovalo - smutný komentár k celkovému stanovisku hnutia. Podiel neúspechu squattingového hnutia, čo sa týka uväznených, môže byť vysvetlený, avšak nie ospravedlnený. Kvôli jeho nesmierej nedbanlivosti a niekedy neexistujúcim štruktúram nebolo možné normálne a dlhodobé sa venovať boju proti uväzňovaniu ako následku.

Titulom roku 1984 je, že hnutie je mŕtve a bezpečne vo svojom hrobe, hoci jeho duch bude nepochybne ešte dlho držať Západný Berlín v strachu, že sa ten čas ešte vráti. Ale tiež je isté, že prepuknutie revolučnej energie na jeho vrcholnom bode v r. 1981, v ktorom hnutie skutočne bolo, sa tiež opäť vráti. Avšak ako, kedy a v akej forme sa to stane nie je možné predpovedať.

Frank Jackson, Január 1984
Kuckuck, Anhalterstrasse. S
Ecomedia's Squatovanie v
Západnom Berlíne

Innensenator Lummer oblečený
ako Napoleon

Demonštrácia proti Konservative Action v Kreuzbergu

squatterov z "bránenia vo výkone policajnej služby". Následne ich súd uznal vinnými a boli odsúdení na 20-40 dní, alebo na zaplatenie pokuty v hodnote 10 DM na jeden deň. Toto bol pomerne nový postup...

Teraz, zatiaľ čo obvinenie z "porušovania domového pokoja" môže byť vznesené len na žiadosť majiteľa domu, obvinenia z bránenia vo výkone policajnej služby "môže byť vznesené len samotným Úradom Štátneho Žalobcu. Takže toto obvinenie im dáva voľné ruky v tých prípadoch, ak vlastník objektu nemá záujem na trestnom stíhaní...a je to zákonná formulácia, ktorá môže byť veľmi široko interpretovaná!

V skutočnosti je to interpretované tak, aby to bolo väčšinou použité proti squatterom. Nakoľko - podobne ako v hore uvedenom prípade - nemusí dôjsť ani k žiadnemu aktívnemu či fyzickému odporu voči policii, stačí len, ak je nejakým spôsobom policii zabránené vstúpiť do domu.

Barikády - a mnohé z nich boli len symbolické - boli postavené v mnohých domoch, ktoré boli vystavované. A Úrad Štátneho Žalobcu teraz používa túto zámienku proti ďalším a ďalším squatterom.

Ak ľudia dlhšiu dobu žijú v dome určenom na demolíciu, tak tam musia skutočne chcieť žiť a pracovať, a sú tak úplne závislí na dodávkach elektriny, plynu a vody. Keď polícia objavila dom na Eylauer Stasse v Kreuzbergu, zistili, že elektrina a voda boli ilegálne čerpané. A následne aj elektrická a vodo-zásobárska firma podala žalobu na squatterov. Neskôr s nimi začali squatter vyjednávať, aby dostávali legálne dodávky a aby si mohli teda za ne zaplatiť, na čo boli obe sťažnosti stiahnuté. Ale Úrad Štátneho Žalobcu informoval vodozásobársku firmu, že "čin krádeže nemôže byť odstránený žiadnou neskoršou kompenzáciou". Súd ich potom odsúdil v pokote vo výške od 500 DM - 1 000 DM, takže pokuta za porušovanie domového pokoja sa tak stala len čisto okrajovou položkou.

V ostatných prípadoch nasledovali podobné žaloby a rozsudky, a prostredníctvom použitia obžaloby z krádeže boli squatter presunutí z oblasti politickej kriminality do oblasti bežnej kriminality a na ich politickú motiváciu sa vôbec neprihliadalo.

Tisíce bývalých squatterov teraz musí čeliť podobným žalobám. A objavila sa nespomná tendencia požadujúca, aby sa prísnosť rozsudkov ešte zvyšovala. Na začiatku sa postih rovnal spravidla 20 dňom vo väzení, teraz trestné postihy na 50 - 80 dní už nie sú ničím výnimočným. A v prípadoch "bránenia vo výkone policajnej služby" boli vynesené rozsudky vo výške 9 mesiacov.

A neide tu o nejaké exemplárne tresty, ktoré by mali odstrašiť druhých - je to skôr prípad, keď sa chce štát pomstiť na hnutí, ktoré sa opovážilo sponchybní jeho pravidlá, predovšetkým však jeho najposvätnjšie pravidlá: zákon garantujúci právo na súkromné vlastníctvo majetku. Musíme uznať, že pod politickým tlakom bolo odstránené porozumenie - raz už vyjadrené - pre chvályhodné motívy squatterov. A práve tak ako široká interpretácia zákonov proti "zastrašovaniu" a "nátlaku" viedla k odsúdeniu veľkého množstva mierových demonštrantov, presne tak berlínsky Úrad Štátneho Žalobcu využil trestný zákonník na to, aby kriminalizoval masovú občiansku neposlušnosť. Výfazstvo "zákona a poriadku" nad hnutím, ktoré chápe demokraciu a politiku ako čosi viac než len hlasovanie raz za pár rokov pri voľbách, sa stalo dovŕšením. A opäť je nám raz dané jasne najavo, kto má moc a kto nie.

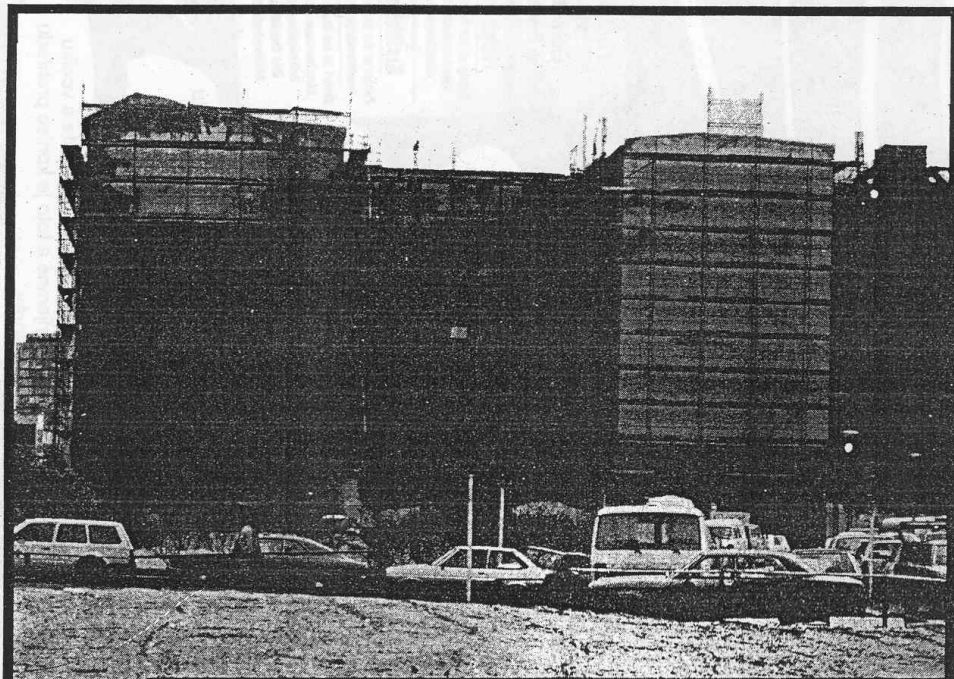
Už v roku 1981 opísal Uwe Wesel - berlínsky profesor trestného práva - správanie Úradu Štátneho Žalobcu ako "vojnu vedenú súdnictvom proti mladej generácii". A s vyhlásením "Alternative Liste" pokračoval v požadovaní amnestie pre squatterov. Ako príklad uviedol amnestiu pre 5 000 študentských aktivistov asi pred desiatimi rokmi, ktorú im udelila vtedajšia sociálno-demokraticko-liberálna koalícia.

Hnutie požadujúce takúto amnestiu v roku 1981 bolo porazené, a v auguste toho istého roku vyhlásil minister vnútra Lummer, že pokiaľ nebol vyriešený "squatterský problém", bola každá takáto diskusia stratou času. Od vtedy "bol problém vyriešený" a množstvo sťažností na "priestory mimo zákona" prestalo existovať. A už sa neobjavila žiadna zmienka o amnestii - okrem manifestu *Alternative Liste*. Müller, vedúci politického oddelenia, to poslať späť do Senátu - on si len plní svoju zákonom uloženú povinnosť. Jeho nadriadený, minister spravodlivosti Oxford, hovorí, že je to záležitosť pre federálne úrady v Bonne. Hovorí, že "amnestie môžu byť oprávnené len vo vzťahu k činom proti zákonu, ktoré boli vykonané v čase všeobecného národného výnimočného stavu, a stíhanie ktorých by sa neskôr ukázalo ako nespravodlivé", a že pokiaľ ide o squatting, neexistovala žiadna takáto výnimočná situácia.

Takže, pokiaľ nedostatok bytov zapríčinený špekuláciami a prázdny budovami nebol žiadnou výnimočnou situáciou, tak tí, ktorí proti tomuto stavu protestovali, mohli byť jedine zločincami.

Arnim Stauch

Z Die Tageszeitung (4. január 1985)

Linda O'Riordan

Mike Hughes

*Hore: Kukuck v Júly 1985. Po vyst'ahovaní boli múry premaľované.
Dolu: Bunker z druhej svetovej vojny, ktorý bol hneď oproti Ž Kukucku.
Graffiti: KAŽDÝ KTO POSTAVÍ BUNKRE, ZHODÍ AJ BOMBY
a podpis hovorí IZBY NA PRENÁJOM .*